

01002791712980044

4289

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 279

17 Δεκεμβρίου 1998

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2665

Εφαρμογή των αποφάσεων 827/25.5.1993 και 955/8.11.1994 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών με τις οποίες ιδρύθηκαν δύο Διεθνή Ποινικά Δικαστήρια για την εκδίκαση παραβιάσεων του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου στο έδαφος της πρώην Γιουγκοσλαβίας και της Ρουάντα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο Νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο Ορισμοί

1. Δυνάμει του άρθρου 25 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, που κυρώθηκε με τον Α.Ν. 585/1945

(ΦΕΚ 242 Α'), εφαρμόζονται οι αποφάσεις 827/25.5.1993 και 955/8.11.1994 του Συμβουλίου Ασφαλείας, με τις οποίες ιδρύθηκαν δύο Διεθνή Ποινικά Δικαστήρια για την εκδίκαση σοβαρών παραβιάσεων του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου στο έδαφος της πρώην Γιουγκοσλαβίας και της Ρουάντα, αντίστοιχα, κατ' εφαρμογή του κεφαλαίου VII του Καταστατικού Χάρτη.

2. Ως «Διεθνές Δικαστήριο» νοείται το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο που αναφέρεται στις αποφάσεις 827/1993 και 955/1994 και ως «Καταστατικό» το αναφερόμενο στα Παραρτήματα των αποφάσεων αυτών.

3. Το κείμενο των αποφάσεων 827/1993 και 955/1994, σε πρωτότυπο στην Αγγλική και σε μετάφραση στην Ελληνική γλώσσα, έχει ως εξής:

UNITED
NATIONS

Security Council

S/RES/827 (1993)

RESOLUTION 827 (1993)

Adopted by the Security Council at its 3217th meeting, on
25 May 1993

The Security Council,

Reaffirming its resolution 713 (1991) of 25 September 1991 and all subsequent relevant resolutions,

Having considered the report of the Secretary-General (S/25704 and Add.1) pursuant to paragraph 2 of resolution 808 (1993),

Expressing once again its grave alarm at continuing reports of widespread and flagrant violations of international humanitarian law occurring within the territory of the former Yugoslavia, and especially in the Republic of Bosnia and Herzegovina, including reports of mass killings, massive, organized and systematic detention and rape of women, and the continuance of the practice of "ethnic cleansing", including for the acquisition and the holding of territory,

Determining that this situation continues to constitute a threat to international peace and security,

Determined to put an end to such crimes and to take effective measures to bring to justice the persons who are responsible for them,

Convinced that in the particular circumstances of the former Yugoslavia the establishment as an ad hoc measure by the Council of an international tribunal and the prosecution of persons responsible for serious violations of international humanitarian law would enable this aim to be achieved and would contribute to the restoration and maintenance of peace,

Believing that the establishment of an international tribunal and the prosecution of persons responsible for the above-mentioned violations of international humanitarian law will contribute to ensuring that such violations are halted and effectively redressed,

Noting in this regard the recommendation by the Co-Chairmen of the Steering Committee of the International Conference on the Former Yugoslavia for the establishment of such a tribunal (S/25221),

Reaffirming in this regard its decision in resolution 808 (1993) that an international tribunal shall be established for the prosecution of persons responsible for serious violations of international humanitarian law committed in the territory of the former Yugoslavia since 1991,

Considering that, pending the appointment of the Prosecutor of the International Tribunal, the Commission of Experts established pursuant to resolution 780 (1992) should continue on an urgent basis the collection of information relating to evidence of grave breaches of the Geneva Conventions and other violations of international humanitarian law as proposed in its interim report (S/25274),

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Approves the report of the Secretary-General;
2. Decides hereby to establish an international tribunal for the sole purpose of prosecuting persons responsible for serious violations of international humanitarian law committed in the territory of the former Yugoslavia between 1 January 1991 and a date to be determined by the Security Council upon the restoration of peace and to this end to adopt the Statute of the International Tribunal annexed to the above-mentioned report;
3. Requests the Secretary-General to submit to the judges of the International Tribunal, upon their election, any suggestions received from States for the rules of procedure and evidence called for in Article 15 of the Statute of the International Tribunal;
4. Decides that all States shall cooperate fully with the International Tribunal and its organs in accordance with the present resolution and the Statute of the International Tribunal and that consequently all States shall take any measures necessary under their domestic law to implement the provisions of the present resolution and the Statute, including the obligation of States to comply with requests for assistance or orders issued by a Trial Chamber under Article 29 of the Statute;
5. Urges States and intergovernmental and non-governmental organizations to contribute funds, equipment and services to the International Tribunal, including the offer of expert personnel;
6. Decides that the determination of the seat of the International Tribunal is subject to the conclusion of appropriate arrangements between the United Nations and the Netherlands acceptable to the Council, and that the International Tribunal may sit elsewhere when it considers it necessary for the efficient exercise of its functions;
7. Decides also that the work of the International Tribunal shall be carried out without prejudice to the right of the victims to seek, through appropriate means, compensation for damages incurred as a result of violations of international humanitarian law;
8. Requests the Secretary-General to implement urgently the present resolution and in particular to make practical arrangements for the effective functioning of the International Tribunal at the earliest time and to report periodically to the Council;
9. Decides to remain actively seized of the matter.

APPENDIX II

Statute of the International Tribunal

Having been established by the Security Council acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations, the International Tribunal for the Prosecution of Persons Responsible for Serious Violations of International Humanitarian Law Committed in the Territory of the Former Yugoslavia since 1991 (hereinafter referred to as "the International Tribunal") shall function in accordance with the provisions of the present Statute.

Article 1Competence of the International Tribunal

The International Tribunal shall have the power to prosecute persons responsible for serious violations of international humanitarian law committed in the territory of the former Yugoslavia since 1991 in accordance with the provisions of the present Statute.

Article 2Grave breaches of the Geneva Conventions of 1949

The International Tribunal shall have the power to prosecute persons committing or ordering to be committed grave breaches of the Geneva Conventions of 12 August 1949, namely the following acts against persons or property protected under the provisions of the relevant Geneva Convention:

- (a) wilful killing;
- (b) torture or inhuman treatment, including biological experiments;
- (c) wilfully causing great suffering or serious injury to body or health;
- (d) extensive destruction and appropriation of property, not justified by military necessity and carried out unlawfully and wantonly;
- (e) compelling a prisoner of war or a civilian to serve in the forces of a hostile power;
- (f) wilfully depriving a prisoner of war or a civilian of the rights of fair and regular trial;
- (g) unlawful deportation or transfer or unlawful confinement of a civilian;
- (h) taking civilians as hostages.

Article 1Violations of the laws or customs of war

The International Tribunal shall have the power to prosecute persons violating the laws or customs of war. Such violations shall include, but not be limited to:

- (a) employment of poisonous weapons or other weapons calculated to cause unnecessary suffering;
- (b) wanton destruction of cities, towns or villages, or devastation not justified by military necessity;
- (c) attack, or bombardment, by whatever means, of undefended towns, villages, dwellings, or buildings;
- (d) seizure of, destruction or wilful damage done to institutions dedicated to religion, charity and education, the arts and sciences, historic monuments and works of art and science;
- (e) plunder of public or private property.

Article 4Genocide

1. The International Tribunal shall have the power to prosecute persons committing genocide as defined in paragraph 2 of this article or of committing any of the other acts enumerated in paragraph 3 of this article.

2. Genocide means any of the following acts committed with intent to destroy, in whole or in part, a national, ethnical, racial or religious group, as such:

- (a) killing members of the group;
- (b) causing serious bodily or mental harm to members of the group;
- (c) deliberately inflicting on the group conditions of life calculated to bring about its physical destruction in whole or in part;
- (d) imposing measures intended to prevent births within the group;
- (e) forcibly transferring children of the group to another group.

3. The following acts shall be punishable:

- (a) genocide;
- (b) conspiracy to commit genocide;

- (c) direct and public incitement to commit genocide;
- (d) attempt to commit genocide;
- (e) complicity in genocide.

Article 5

Crimes against humanity

The International Tribunal shall have the power to prosecute persons responsible for the following crimes when committed in armed conflict, whether international or internal in character, and directed against any civilian population:

- (a) murder;
- (b) extermination;
- (c) enslavement;
- (d) deportation;
- (e) imprisonment;
- (f) torture;
- (g) rape;
- (h) persecutions on political, racial and religious grounds;
- (i) other inhumane acts.

Article 6

Personal jurisdiction

The International Tribunal shall have jurisdiction over natural persons pursuant to the provisions of the present Statute.

Article 7

Individual criminal responsibility

1. A person who planned, instigated, ordered, committed or otherwise aided and abetted in the planning, preparation or execution of a crime referred to in articles 2 to 5 of the present Statute, shall be individually responsible for the crime.

2. The official position of any accused person, whether as Head of State or Government or as a responsible Government official, shall not relieve such person of criminal responsibility nor mitigate punishment.

3. The fact that any of the acts referred to in articles 1 to 5 of the present Statute was committed by a subordinate does not relieve his superior of criminal responsibility if he knew or had reason to know that the subordinate was about to commit such acts or had done so and the superior failed to take the necessary and reasonable measures to prevent such acts or to punish the perpetrators thereof.

4. The fact that an accused person acted pursuant to an order of a Government or of a superior shall not relieve him of criminal responsibility, but may be considered in mitigation of punishment if the International Tribunal determines that justice so requires.

Article 3

Territorial and Temporal Jurisdiction

The territorial jurisdiction of the International Tribunal shall extend to the territory of the former Socialist Federal Republic of Yugoslavia, including its land surface, airspace and territorial waters. The temporal jurisdiction of the International Tribunal shall extend to a period beginning on 1 January 1991.

Article 4

Concurrent Jurisdiction

1. The International Tribunal and national courts shall have concurrent jurisdiction to prosecute persons for serious violations of international humanitarian law committed in the territory of the former Yugoslavia since 1 January 1991.

2. The International Tribunal shall have primacy over national courts. At any stage of the procedure, the International Tribunal may formally request national courts to defer to the competence of the International Tribunal in accordance with the present Statute and the Rules of Procedure and Evidence of the International Tribunal.

Article 5

Non-bis-in-ideam

1. No person shall be tried before a national court for acts constituting serious violations of international humanitarian law under the present Statute, for which he or she has already been tried by the International Tribunal.

2. A person who has been tried by a national court for acts constituting serious violations of international humanitarian law may be subsequently tried by the International Tribunal only if:

(a) the act for which he or she was tried was characterized as an ordinary crime; or

(b) the national court proceedings were not impartial or independent, were designed to shield the accused from international criminal responsibility, or the case was not diligently prosecuted.

3. In considering the penalty to be imposed on a person convicted of a crime under the present Statute, the International Tribunal shall take into account the extent to which any penalty imposed by a national court on the same person for the same act has already been served.

Article 11

Organization of the International Tribunal

The International Tribunal shall consist of the following organs:

- (a) The Chambers, comprising two Trial Chambers and an Appeals Chamber;
- (b) The Prosecutor, and
- (c) A Registry, servicing both the Chambers and the Prosecutor.

Article 12

Composition of the Chambers

The Chambers shall be composed of eleven independent judges, no two of whom may be nationals of the same State, who shall serve as follows:

- (a) Three judges shall serve in each of the Trial Chambers;
- (b) Five judges shall serve in the Appeals Chamber.

Article 13

Qualifications and election of judges

1. The judges shall be persons of high moral character, impartiality and integrity who possess the qualifications required in their respective countries for appointment to the highest judicial offices. In the overall composition of the Chambers due account shall be taken of the experience of the judges in criminal law, international law, including international humanitarian law and human rights law.

2. The judges of the International Tribunal shall be elected by the General Assembly from a list submitted by the Security Council, in the following manner:

(a) The Secretary-General shall invite nominations for judges of the International Tribunal from States Members of the United Nations and non-member States maintaining permanent observer missions at United Nations Headquarters;

(b) Within sixty days of the date of the invitation of the Secretary-General, each State may nominate up to two candidates meeting the qualifications set out in paragraph 1 above, no two of whom shall be of the same nationality;

(c) The Secretary-General shall forward the nominations received to the Security Council. From the nominations received the Security Council shall establish a list of not less than twenty-two and not more than thirty-three candidates, taking due account of the adequate representation of the principal legal systems of the world;

(d) The President of the Security Council shall transmit the list of candidates to the President of the General Assembly. From that list the General Assembly shall elect the eleven judges of the International Tribunal. The candidates who receive an absolute majority of the votes of the States Members of the United Nations and of the non-Member States maintaining permanent observer missions at United Nations Headquarters, shall be declared elected. Should two candidates of the same nationality obtain the required majority vote, the one who received the higher number of votes shall be considered elected.

3. In the event of a vacancy in the Chambers, after consultation with the Presidents of the Security Council and of the General Assembly, the Secretary-General shall appoint a person meeting the qualifications of paragraph 1 above, for the remainder of the term of office concerned.

4. The judges shall be elected for a term of four years. The terms and conditions of service shall be those of the judges of the International Court of Justice. They shall be eligible for re-election.

Article 14

Officers and members of the Chambers

1. The judges of the International Tribunal shall elect a President.

2. The President of the International Tribunal shall be a member of the Appeals Chamber and shall preside over its proceedings.

3. After consultation with the judges of the International Tribunal, the President shall assign the judges to the Appeals Chamber and to the Trial Chambers. A judge shall serve only in the chamber to which he or she was assigned.

4. The judges of each Trial Chamber shall elect a Presiding Judge, who shall conduct all of the proceedings of the Trial Chamber as a whole.

Article 15Rules of procedure and evidence

The judges of the International Tribunal shall adopt rules of procedure and evidence for the conduct of the pre-trial phase of the proceedings, trials and appeals, the admission of evidence, the protection of victims and witnesses and other appropriate matters.

Article 16The Prosecutor

1. The Prosecutor shall be responsible for the investigation and prosecution of persons responsible for serious violations of international humanitarian law committed in the territory of the former Yugoslavia since 1 January 1991.
2. The Prosecutor shall act independently as a separate organ of the International Tribunal. He or she shall not seek or receive instructions from any Government or from any other source.
3. The Office of the Prosecutor shall be composed of a Prosecutor and such other qualified staff as may be required.
4. The Prosecutor shall be appointed by the Security Council on nomination by the Secretary-General. He or she shall be of high moral character and possess the highest level of competence and experience in the conduct of investigations and prosecutions of criminal cases. The Prosecutor shall serve for a four-year term and be eligible for reappointment. The terms and conditions of service of the Prosecutor shall be those of an Under-Secretary-General of the United Nations.
5. The staff of the Office of the Prosecutor shall be appointed by the Secretary-General on the recommendation of the Prosecutor.

Article 17The Registry

1. The Registry shall be responsible for the administration and servicing of the International Tribunal.
2. The Registry shall consist of a Registrar and such other staff as may be required.
3. The Registrar shall be appointed by the Secretary-General after consultation with the President of the International Tribunal. He or she shall serve for a four-year term and be eligible for reappointment. The terms and conditions of service of the Registrar shall be those of an Assistant Secretary-General of the United Nations.

4. The staff of the Registry shall be appointed by the Secretary-General on the recommendation of the Registrar.

Article 18

Investigation and preparation of indictment

1. The Prosecutor shall initiate investigations ex-officio or on the basis of information obtained from any source, particularly from Governments, United Nations organs, Intergovernmental and non-governmental organizations. The Prosecutor shall assess the information received or obtained and decide whether there is sufficient basis to proceed.

2. The Prosecutor shall have the power to question suspects, victims and witnesses, to collect evidence and to conduct on-site investigations. In carrying out these tasks, the Prosecutor may, as appropriate, seek the assistance of the State authorities concerned.

3. If questioned, the suspect shall be entitled to be assisted by counsel of his own choice, including the right to have legal assistance assigned to him without payment by him in any such case if he does not have sufficient means to pay for it, as well as to necessary translation into and from a language he speaks and understands.

4. Upon a determination that a prima facie case exists, the Prosecutor shall prepare an indictment containing a concise statement of the facts and the crime or crimes with which the accused is charged under the Statute. The indictment shall be transmitted to a judge of the Trial Chamber.

Article 19

Review of the indictment

1. The judge of the Trial Chamber to whom the indictment has been transmitted shall review it. If satisfied that a prima facie case has been established by the Prosecutor, he shall confirm the indictment. If not so satisfied, the indictment shall be dismissed.

2. Upon confirmation of an indictment, the judge may, at the request of the Prosecutor, issue such orders and warrants for the arrest, detention, surrender or transfer of persons, and any other orders as may be required for the conduct of the trial.

Article 20Commencement and conduct of trial proceedings

1. The Trial Chambers shall ensure that a trial is fair and expeditious and that proceedings are conducted in accordance with the rules of procedure and evidence, with full respect for the rights of the accused and due regard for the protection of victims and witnesses.

2. A person against whom an indictment has been confirmed shall, pursuant to an order or an arrest warrant of the International Tribunal, be taken into custody, immediately informed of the charges against him and transferred to the International Tribunal.

3. The Trial Chamber shall read the indictment, satisfy itself that the rights of the accused are respected, confirm that the accused understands the indictment, and instruct the accused to enter a plea. The Trial Chamber shall then set the date for trial.

4. The hearings shall be public unless the Trial Chamber decides to close the proceedings in accordance with its rules of procedure and evidence.

Article 21Rights of the accused

1. All persons shall be equal before the International Tribunal.

2. In the determination of charges against him, the accused shall be entitled to a fair and public hearing, subject to article 22 of the Statute.

3. The accused shall be presumed innocent until proved guilty according to the provisions of the present Statute.

4. In the determination of any charge against the accused pursuant to the present Statute, the accused shall be entitled to the following minimum guarantees, in full equality:

(a) to be informed promptly and in detail in a language which he understands of the nature and cause of the charge against him;

(b) to have adequate time and facilities for the preparation of his defence and to communicate with counsel of his own choosing;

(c) to be tried without undue delay;

(d) to be tried in his presence, and to defend himself in person or through legal assistance of his own choosing; to be informed, if he does not have legal assistance, of this right; and to have legal assistance assigned to him, in any case where the interests of justice so require, and without payment by him in any such case if he does not have sufficient means to pay for it;

(e) to examine, or have examined, the witnesses against him and to obtain the attendance and examination of witnesses on his behalf under the same conditions as witnesses against him;

(f) to have the free assistance of an interpreter if he cannot understand or speak the language used in the International Tribunal;

(g) not to be compelled to testify against himself or to confess guilt.

Article 22

Protection of victims and witnesses

The International Tribunal shall provide in its rules of procedure and evidence for the protection of victims and witnesses. Such protection measures shall include, but shall not be limited to, the conduct of in camera proceedings and the protection of the victim's identity.

Article 23

Judgement

1. The Trial Chambers shall pronounce judgements and impose sentences and penalties on persons convicted of serious violations of international humanitarian law.

2. The judgement shall be rendered by a majority of the judges of the Trial Chamber, and shall be delivered by the Trial Chamber in public. It shall be accompanied by a reasoned opinion in writing, to which separate or dissenting opinions may be appended.

Article 24

Penalties

1. The penalty imposed by the Trial Chamber shall be limited to imprisonment. In determining the terms of imprisonment, the Trial Chambers shall have recourse to the general practice regarding prison sentences in the courts of the former Yugoslavia.

2. In imposing the sentences, the Trial Chambers should take into account such factors as the gravity of the offence and the individual circumstances of the convicted person.

3. In addition to imprisonment, the Trial Chambers may order the return of any property and proceeds acquired by criminal conduct, including by means of duress, to their rightful owners.

Article 25Appellate proceedings

1. The Appeals Chamber shall hear appeals from persons convicted by the Trial Chambers or from the Prosecutor on the following grounds:

- (a) an error on a question of law invalidating the decision; or
- (b) an error of fact which has occasioned a miscarriage of justice.

2. The Appeals Chamber may affirm, reverse or revise the decisions taken by the Trial Chambers.

Article 26Review proceedings

Where a new fact has been discovered which was not known at the time of the proceedings before the Trial Chambers or the Appeals Chamber and which could have been a decisive factor in reaching the decision, the convicted person or the Prosecutor may submit to the International Tribunal an application for review of the judgement.

Article 27Enforcement of sentences

Imprisonment shall be served in a State designated by the International Tribunal from a list of States which have indicated to the Security Council their willingness to accept convicted persons. Such imprisonment shall be in accordance with the applicable law of the State concerned, subject to the supervision of the International Tribunal.

Article 28Pardon or commutation of sentences

If, pursuant to the applicable law of the State in which the convicted person is imprisoned, he or she is eligible for pardon or commutation of sentence, the State concerned shall notify the International Tribunal accordingly. The President of the International Tribunal, in consultation with the judges, shall decide the matter on the basis of the interests of justice and the general principles of law.

Article 19Cooperation and judicial assistance

1. States shall cooperate with the International Tribunal in the investigation and prosecution of persons accused of committing serious violations of international humanitarian law.

2. States shall comply without undue delay with any request for assistance or an order issued by a Trial Chamber, including, but not limited to:

- (a) the identification and location of persons;
- (b) the taking of testimony and the production of evidence;
- (c) the service of documents;
- (d) the arrest or detention of persons;
- (e) the surrender or the transfer of the accused to the International Tribunal.

Article 20The status, privileges and immunities of the International Tribunal

1. The Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations of 13 February 1946 shall apply to the International Tribunal, the judges, the Prosecutor and his staff, and the Registrar and his staff.

2. The judges, the Prosecutor and the Registrar shall enjoy the privileges and immunities, exemptions and facilities accorded to diplomatic envoys, in accordance with international law.

3. The staff of the Prosecutor and of the Registrar shall enjoy the privileges and immunities accorded to officials of the United Nations under articles V and VII of the Convention referred to in paragraph 1 of this article.

4. Other persons, including the accused, required at the seat of the International Tribunal shall be accorded such treatment as is necessary for the proper functioning of the International Tribunal.

Article 21Seat of the International Tribunal

The International Tribunal shall have its seat at The Hague.

Article 12Expenses of the International Tribunal

The expenses of the International Tribunal shall be borne by the regular budget of the United Nations in accordance with Article 17 of the Charter of the United Nations.

Article 13Working languages

The working languages of the International Tribunal shall be English and French.

Article 14Annual report

The President of the International Tribunal shall submit an annual report of the International Tribunal to the Security Council and to the General Assembly.

ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ - ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Απόφαση 827/1993

Υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Ασφαλείας στην 3217η συνεδρίαση του στις 25 Μαΐου 1993

Το Συμβούλιο Ασφαλείας.

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ την απόφαση του 713 (1991) της 25ης Σεπτεμβρίου 1991 και όλες τις μετέπειτα σχετικές αποφάσεις,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙ την έκθεση του Γενικού Γραμματέα (S/25704 και προσθήκη 1) της 3ης και 17ης Μαΐου 1993, σύμφωνα με την παράγραφο 2 της απόφασης 808 (1993),

ΕΚΦΡΑΖΟΝΤΑΣ για μια ακόμη φορά τη βαθιά ανησυχία του για τις συνεχείς εκθέσεις αναφορικά με τις εκτεταμένες και κατάφωρες παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου που διαπράττονται στο έδαφος της πρώην Γιουγκοσλαβίας, και ιδιαίτερα στη Δημοκρατία της Βοσνίας Ερζεγοβίνης, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων αναφορικά με μαζικές δολοφονίες, μαζική, οργανωμένη και συστηματική κρατική και βίαση γυναικών, καθώς και σχετικά με τη συνέχιση της πρακτικής της "εθνικής καθαρής", συμπεριλαμβανομένης της κατακτητικής και διατήρησης του εδάφους,

ΚΡΙΝΟΝΤΑΣ ότι η κατάσταση αυτή συνεχίζει να συνιστά απειλή για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια.

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟ να θέσει τέρμα στη διάπραξη τέτοιων εγκλημάτων και να λάβει αποτελεσματικά μέτρα για να προσάγει στη δικαιοσύνη τα πρόσωπα που ευθύνονται για τα εγκλήματα αυτά.

ΠΕΠΕΙΣΜΕΝΟ ότι, στις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν στην πρώην Γιουγκοσλαβία, η σύσταση ενός διεθνούς δικαστηρίου από το Συμβούλιο ως ειδικό μέτρο που λαμβάνεται από αυτό, και η άσκηση ποινικής δίωξης κατά των προσώπων που ευθύνονται για τη διάπραξη σοβαρών παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου θα δευκολύναν την επίτευξη του στόχου αυτού και θα συνέβαλαν στην αποκατάσταση και διατήρηση της ειρήνης.

ΠΙΣΤΕΥΟΝΤΑΣ ότι η σύσταση ενός διεθνούς δικαστηρίου και η άσκηση ποινικής δίωξης κατά των προσώπων που ευθύνονται για τη διάπραξη των παραπάνω αναφερόμενων παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου θα συμβάλλουν στον τερματισμό αυτών των παραβιάσεων και στην αποτελεσματική επανόρθωση των συνεπειών τους.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ υπόψη τη σύσταση των Συμπροέδρων της Διευθύνουσας Επιτροπής της Διεθνούς Διάσκεψης για την πρώην Γιουγκοσλαβία σχετικά με τη σύσταση ενός τέτοιου δικαστηρίου (S/25221),

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ ως προς το θέμα αυτό την απόφασή του, στην απόφαση 808 (1993) να ιδρυθεί ένα Διεθνές Δικαστήριο για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά των προσώπων που ευθύνονται για τη διάπραξη σοβαρών παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δι-

καίου στο έδαφος της πρώην Γιουγκοσλαβίας από το 1991,

ΘΕΩΡΩΝΤΑΣ ότι, μέχρι το διορισμό του Εισαγγελέα του Διεθνούς Δικαστηρίου, η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων που συστάθηκε δυνάμει της αποφάσεως 780 (1992) πρέπει να συνεχίσει επείγοντως να συλλέγει πληροφορίες που αφορούν αποδεικτικά στοιχεία για τη διάπραξη σοβαρών παραβιάσεων των Συμβάσεων της Γενεύης και άλλων παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, όπως προτάθηκε στην προσωρινή της έκθεση.

ΕΝΕΡΓΩΝΤΑΣ σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου VII του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών,

1. ΕΓΚΡΙΝΕΙ την έκθεση του Γενικού Γραμματέα

2. ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ δια του παρόντος να συστήσει ένα Διεθνές Δικαστήριο που θα έχει ως μοναδικό σκοπό την άσκηση ποινικής δίωξης κατά των προσώπων που ευθύνονται για τη διάπραξη σοβαρών παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου στο έδαφος της πρώην Γιουγκοσλαβίας από την 1η Ιανουαρίου 1991 μέχρι μια ημερομηνία την οποία θα καθορίσει το Συμβούλιο Ασφαλείας μετά την αποκατάσταση της ειρήνης και να υποβληθεί προς το σκοπό αυτόν το Καταστατικό του Διεθνούς Δικαστηρίου που επισυνάπτεται στην έκθεση του Γενικού Γραμματέα.

3. ΖΗΤΕΙ από το Γενικό Γραμματέα να υποβάλει στους δικαστές του Διεθνούς Δικαστηρίου, μετά την εκλογή τους, όλες τις προτάσεις που διατυπώσαν τα κράτη σχετικά με τους διαδικαστικούς και αποδεικτικούς κανόνες που προβλέπονται στο άρθρο 15 του Καταστατικού του Διεθνούς Δικαστηρίου.

4. ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ότι όλα τα κράτη θα συνεργάζονται πλήρως με το Διεθνές Δικαστήριο και τα όργανα του, σύμφωνα με την παρούσα απόφαση και το Καταστατικό και ότι συνεπώς όλα τα κράτη θα λάβουν τα κατάλληλα μέτρα σύμφωνα με την εσωτερική τους νομοθεσία για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας αποφάσεως και του Καταστατικού, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης των κρατών να συμμορφώνονται με αιτήσεις για παροχή δικαστικής συνδρομής ή εντολές που εκδίδει ένα Πρωτοβάθμιο Τμήμα, σύμφωνα με το άρθρο 29 του Καταστατικού.

5. ΠΡΟΤΡΕΠΕΙ τα κράτη και τις διακυβερνητικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις να συνεισφέρουν στο Διεθνές Δικαστήριο κεφάλαια, εξοπλισμό και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της προσφοράς ειδικευμένου προσωπικού.

6. ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ότι ο καθορισμός της έδρας του Διεθνούς Δικαστηρίου υπόκειται στη συνομολόγηση των αναγκαίων διευθετήσεων μεταξύ των Ηνωμένων Εθνών και των Κάτω Χωρών, αποδεκτών από το Συμβούλιο και ότι το Δικαστήριο μπορεί να εδρεύει αλλού αν το θεωρεί αναγκαίο για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων του.

7. ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ επίσης ότι το έργο του Διεθνούς Δικαστηρίου θα πραγματοποιείται χωρίς αρνητική προ-

κατάληψη απέναντι στο δικαίωμα των θυμάτων να ζητούν, με τα κατάλληλα μέσα, αποζημίωση για ζημιές που υπέστησαν ως αποτέλεσμα των παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου.

8. ΖΗΤΕΙ από το Γενικό Γραμματέα να εφαρμόσει την παρούσα απόφαση επείγοντως και συγκεκριμένα να προβεί σε πρακτικές διευθετήσεις για την αποτελεσματική λειτουργία του Διεθνούς Δικαστηρίου το ταχύτερο δυνατό και να αναφέρει τακτικά στο Συμβούλιο.

9. ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ να παραμείνει ενεργά προσηλωμένο στο θέμα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΗΝ ΓιΟΥΓΟΣΛΑΒΙΑ

Εχοντας συσταθεί από το Συμβούλιο Ασφαλείας, το οποίο ενήργησε σύμφωνα με τους όρους του Κεφαλαίου VII του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, το Διεθνές Δικαστήριο για την Ποινική Δίωξη των Προσώπων που Ευθύνονται για τη Διάπραξη Σοβαρών Παραβιάσεων του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου στο Έδαφος της Πρωην Γιουγκοσλαβίας από το 1991 (και το οποίο θα καλείται στο εξής 'Διεθνές Δικαστήριο') λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Καταστατικού.

Άρθρο 1

Αρμοδιότητα του Διεθνούς Δικαστηρίου

Το Διεθνές Δικαστήριο είναι αρμόδιο να ασκεί ποινική δίωξη κατά των προσώπων που ευθύνονται για τη διάπραξη σοβαρών παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου στο έδαφος της πρωην Γιουγκοσλαβίας από το 1991 σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Καταστατικού.

Άρθρο 2

Σοβαρές παραβιάσεις των Συμβάσεων της Γενεύης του 1949

Το Διεθνές Δικαστήριο είναι αρμόδιο να ασκεί ποινική δίωξη κατά των προσώπων που διεπράξαν ή διέταξαν τη διάπραξη σοβαρών παραβιάσεων των Συμβάσεων της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949, δηλαδή των ακολουθών πράξεων κατά ανθρώπων ή περιουσιών που προστατεύονται από τους όρους των διατάξεων της σχετικής Σύμβασης της Γενεύης:

- α) ανθρωποκτονία εκ προθέσεως,
- β) βασανιστήρια ή απάνθρωπη μεταχείριση, συμπεριλαμβανομένων των βιολογικών πειραμάτων,
- γ) εκ προθέσεως προκλήση μεγάλου πόνου ή σοβαρής βλάβης της σωματικής ακεραιότητας ή της υγείας,
- δ) εκτεταμένη καταστροφή και ιδιοποίηση περιουσιών αγαθών που δεν δικαιολογείται από στρατιωτικές ανάγκες και διαπράττεται παράνομα και ανάπη,
- ε) εξαναγκασμός αιχμαλώτου πολέμου ή πολίτη να υπηρετεί στις ένοπλες δυνάμεις του εχθρού,
- στ) στέρηση από τους αιχμαλώτους πολέμου ή τους πολίτες του δικαιώματός τους σε δίκαιη και κανονική δίκη,
- ζ) παράνομη απέλαση ή μεταφορά ή παράνομος περιορισμός πολίτη,
- η) ομηρεία πολιτών.

Άρθρο 3

Παραβιάσεις των νόμων ή εθίμων πολέμου

Το Διεθνές Δικαστήριο είναι αρμόδιο να ασκεί ποινική δίωξη κατά των προσώπων που παραβίασαν το δίκαιο ή τα έθιμα πολέμου. Οι παραβιάσεις αυτές περιλαμβάνουν ενδεικτικά:

- α) τη χρήση τοξικών ή άλλων όπλων που έχουν κατασκευαστεί για να προξενούν ανώφελο πόνο,
- β) την αναιτία καταστροφή πόλεων ή χωριών ή την ερημωση χωρίς να υπάρχει στρατιωτική ανάγκη,
- γ) την επίθεση ή τον βομβαρδισμό, με οποιοδήποτε μέσο, απροστατευτών πόλεων, χωριών, κατοικιών ή κτιρίων,
- δ) την κατασχεση, καταστροφή ή υπαίτια προκλήση ζημιών σε οικοδομήματα που έχουν αφιερωθεί στη θρησκεία, αγαθοεργία, εκπαίδευση, τέχνες και επιστήμες, σε ιστορικά μνημεία, έργα τέχνης και επιστημών
- ε) τη λεηλασία δημόσιας ή ιδιωτικής περιουσίας.

Άρθρο 4

Γενοκτονία

1. Το Διεθνές Δικαστήριο είναι αρμόδιο να ασκεί ποινική δίωξη κατά των προσώπων που διέπραξαν γενοκτονία, όπως καθορίζεται στην παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, ή οποιαδήποτε από τις άλλες πράξεις που απαριθμούνται στην παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.

2. Ο ορος γενοκτονία αναφέρεται σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες πράξεις που διαπράττονται με προθεση να καταστρέψουν, εν όλω ή εν μέρει, μια εθνική, εθνολογική, φυλετική ή θρησκευτική ομάδα, όπως:

- α) θανάτωση των μελών της ομάδας,
  - β) προκλήση σοβαρής βλάβης της σωματικής ή διανοητικής ικανότητας μελών της ομάδας,
  - γ) σκόπιμη επιβολή της ομάδας σε συνθήκες διαβίωσης που μπορούν να επιφέρουν την πλήρη ή μερική φυσική εξόντωση της,
  - δ) επιβολή μέτρων που αποσκοπούν στην παρεμπόδιση των γεννήσεων εντός της ομάδας,
  - ε) βίαιη μεταφορά παιδιών από μια ομάδα σε άλλη.
3. Οι ακόλουθες πράξεις είναι αξιόποινες:
- α) Γενοκτονία
  - β) Σύσταση και συμμορία με σκοπό τη διάπραξη γενοκτονίας
  - γ) Άμεση και δημόσια υποκίνηση με σκοπό τη διάπραξη γενοκτονίας
  - δ) Απόπειρα διάπραξης γενοκτονίας
  - ε) Συνεργεία σε γενοκτονία.

Άρθρο 5

Εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας

Το Διεθνές Δικαστήριο είναι αρμόδιο να ασκεί ποινική δίωξη κατά των προσώπων που ευθύνονται για τα ακόλουθα εγκλήματα, όταν αυτά διαπράττονται κατά τη διάρκεια διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης, και στρέφονται κατά οποιουδήποτε άμαχου πληθυσμού:

- α) ανθρωποκτονία εκ προθέσεως,
- β) εξόντωση,
- γ) δουλεία,
- δ) απέλαση,
- ε) φυλάκιση,

- στ) βασανιστήρια,
- ζ) βιασμός,
- η) διώξεις για πολιτικούς, φυλετικούς και θρησκευτικούς λόγους,
- θ) άλλες απανθρώπες πράξεις.

Άρθρο 6

Δικαιοδοσία επί φυσικών προσώπων

Το Διεθνές Δικαστήριο έχει δικαιοδοσία επί φυσικών προσώπων σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Καταστατικού.

Άρθρο 7

Ατομική ποινική ευθύνη

1. Οποιος σχεδίασε, υποκίνησε, διέταξε, διέπραξε ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο βοήθησε και παρακίνησε στο σχεδιασμό, την προετοιμασία ή την εκτέλεση ενός εγκλήματος, το οποίο αναφέρεται στα άρθρα 2-5 του παρόντος Καταστατικού, είναι προσωπικά υπεύθυνος για το έγκλημα.

2. Το αξίωμα οποιουδήποτε κατηγορουμένου, είτε ως αρχηγού Κράτους ή Κυβέρνησης είτε ως υπευθύνου κρατικού αξιωματικού, δεν τον απαλλάσσει από την ποινική του ευθύνη ούτε αποτελεί λόγο μείωσης της ποινής.

3. Το γεγονός ότι οποιαδήποτε από τις πράξεις που αναφέρονται στα άρθρα 2-5 του παρόντος Καταστατικού διαπραχθηκε από κατώτερο ιεραρχικά υπάλληλο δεν απαλλάσσει τον ανωτερό του από την ποινική του ευθύνη αν αυτός γνωρίζε ή είχε λόγο να γνωρίζει ότι ο υφισταμένος του επροκειτο να διαπράξει τέτοιες πράξεις ή είχε προβεί στη διάπραξη τους και δεν έλαβε τα αναγκαία και ελλογα μέτρα για να εμποδίσει τις πράξεις αυτές ή να τιμωρήσει το δράστη τους.

4. Το γεγονός ότι ο κατηγορούμενος ενήργησε κατόπιν εντολής Κυβέρνησης ή ανωτέρου του δεν τον απαλλάσσει από την ποινική του ευθύνη αλλά μπορεί να εκληφθεί ως λόγος μείωσης της ποινής, αν το Διεθνές Δικαστήριο κρίνει ότι τούτο επιβάλλεται για λόγους δικαιοσύνης.

Άρθρο 8

Αρμοδιότητα κατά τόπο και κατά χρόνο

Η κατά τόπο αρμοδιότητα του Διεθνούς Δικαστηρίου εκτείνεται στο έδαφος της πρώην Σοσιαλιστικής Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας, συμπεριλαμβανομένων του εδαφικού χώρου, του εναέριου χώρου και των χωρικών της υδάτων. Η κατά χρόνο αρμοδιότητα του Διεθνούς Δικαστηρίου εκτείνεται σε μια περίοδο που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 1991.

Άρθρο 9

Συντρέχουσα αρμοδιότητα

1. Το Διεθνές Δικαστήριο και τα εθνικά δικαστήρια έχουν συντρέχουσα αρμοδιότητα για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά των προσώπων που διέπραξαν σοβαρές παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου στο έδαφος της πρώην Γιουγκοσλαβίας από την 1η Ιανουαρίου 1991.

2. Το Διεθνές Δικαστήριο υπερέχει των εθνικών δικαστηρίων. Σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, το

Διεθνές Δικαστήριο μπορεί να ζητήσει επισήμως από τα εθνικά δικαστήρια να σεβαστούν την αρμοδιότητά του σύμφωνα με το παρόν Καταστατικό και τους διαδικαστικούς και αποδεικτικούς κανόνες του Διεθνούς Δικαστηρίου.

Άρθρο 10

Non bis in idem

1. Κανένας δεν μπορεί να δικαστεί ενώπιον εθνικού δικαστηρίου για πράξεις που συνιστούν σοβαρές παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου σύμφωνα με το παρόν Καταστατικό, για τις οποίες έχει ήδη δικαστεί από το Διεθνές Δικαστήριο.

2. Οποιος έχει δικαστεί ενώπιον εθνικού δικαστηρίου για πράξεις που συνιστούν σοβαρές παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου μπορεί στη συνέχεια να δικαστεί ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου μόνον εφόσον:

α) η πράξη για την οποία δικασθηκε χαρακτηρίστηκε ως έγκλημα κοινού δικαίου, ή

β) οι διαδικασίες ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου δεν ήταν αμερόληπτες ή ανεξάρτητες, είχαν ως σκοπό να συγκαλύψουν τη διεθνή ποινική ευθύνη του κατηγορουμένου ή η δίωξη δεν ασκήθηκε επιμελώς.

3. Κατά την επιμέτρηση της ποινής που θα επιβάλει σε όποιον καταδικάστηκε για έγκλημα που αναφέρεται στο παρόν Καταστατικό, το Διεθνές Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του το χρόνο έκτισης οποιασδήποτε ποινής που έχει επιβληθεί από εθνικό δικαστήριο στο ίδιο πρόσωπο για την ίδια πράξη.

Άρθρο 11

Οργάνωση του Διεθνούς Δικαστηρίου

Το Διεθνές Δικαστήριο αποτελείται από τα ακόλουθα όργανα:

α) τα Τμήματα, ήτοι δύο Πρωτοβάθμια Τμήματα και ένα Τμήμα Εφέσεων,

β) τον Εισαγγελέα και

γ) μια Γραμματεία κοινή για τα Τμήματα και τον Εισαγγελέα.

Άρθρο 12

Σύνθεση των Τμημάτων

Τα Τμήματα αποτελούνται από έντεκα ανεξάρτητους δικαστές, έκαστος των οποίων είναι υπήκοος διαφορετικού κράτους, και οι οποίοι υπηρετούν ως εξής:

α) τρεις δικαστές εδρεύουν σε κάθε Πρωτοβάθμιο Τμήμα,

β) πέντε δικαστές εδρεύουν στο Τμήμα Εφέσεων.

Άρθρο 13

Προσόντα και εκλογή των δικαστών

1. Οι δικαστές πρέπει να χαρακτηρίζονται από υψηλό ήθος, αμεροληψία και ακεραιότητα και να διαθέτουν τα προσόντα που απαιτούνται στις οικείες χώρες τους για το διορισμό τους σε υψηλά δικαστικά αξιώματα. Για την όλη σύνθεση των Τμημάτων λαμβάνεται υπόψη η πείρα των δικαστών σε θέματα ποινικού και διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένου του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και του δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

2. Οι δικαστές του Διεθνούς Δικαστηρίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση, βάσει καταλόγου που υπο-

βαλλεται από το Συμβούλιο Ασφαλείας, κατά τον ακόλουθο τρόπο:

α) Ο Γενικός Γραμματέας καλεί τα κράτη μέλη του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών και τα κράτη μη μέλη που διατηρούν μόνιμους παρατηρητές στην έδρα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών να υποβάλουν υποψηφιότητες για τη θέση του δικαστή στο Διεθνές Δικαστήριο.

β) Μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών από την ημερομηνία πρόσκλησης για υποβολή υποψηφιοτήτων από το Γενικό Γραμματέα, κάθε κράτος μπορεί να ορίσει μέχρι δύο υποψηφίους, διαφορετικής ιθαγένειας, που να συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο 1.

γ) Ο Γενικός Γραμματέας προωθεί τις υποψηφιότητες στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Με βάση τις υποψηφιότητες, το Συμβούλιο Ασφαλείας καταρτίζει καταλογο εικοσι δύο υποψηφίων το ελάχιστο και τριάντα τριών το μέγιστο, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να εξασφαλισθεί η κατάλληλη αντιπροσώπευση των κυριοτέρων δικαίων συστημάτων του κόσμου.

δ) Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Ασφαλείας διαβιβάζει τον κατάλογο των υποψηφίων στον Προεδρό της Γενικής Συνέλευσης. Βάσει του καταλόγου αυτού, η Γενική Συνέλευση εκλέγει τους έντεκα δικαστές του Διεθνούς Δικαστηρίου. Εκλέγονται οι υποψήφιοι που λαμβάνουν την απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων των κρατών μελών του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών και των κρατών μη μελών που διατηρούν μόνιμους παρατηρητές στην έδρα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών. Αν δύο υποψήφιοι της ίδιας ιθαγένειας λαμβάνουν την απόλυτη πλειοψηφία, θεωρείται ότι εκλέγεται αυτός που έχει λάβει το μεγαλύτερο αριθμό ψήφων.

3. Σε περίπτωση ανάγκης πλήρωσης κενής θέσεως στα Τμήματα, ο Γενικός Γραμματέας, κατόπιν διαβουλεύσεων με τους Προέδρους του Συμβουλίου Ασφαλείας και της Γενικής Συνέλευσης, διορίζει όποιον συγκεντρώνει τα προσόντα που αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο 1 για το υπόλοιπο της εν λόγω θητείας.

4. Οι δικαστές εκλέγονται για περίοδο τεσσάρων ετών. Οι όροι και οι συνθήκες υπηρεσίας είναι αυτές που ισχύουν για τους δικαστές του Διεθνούς Δικαστηρίου Δικαιοσύνης. Έχουν δικαίωμα επανεκλογής.

Άρθρο 14

Σύσταση των Τμημάτων

1. Οι δικαστές του Διεθνούς Δικαστηρίου εκλέγουν έναν Πρόεδρο.

2. Ο Πρόεδρος του Διεθνούς Δικαστηρίου είναι μέλος του Τμήματος Εφέσεων και προεδρεύει κατά τις διαδικασίες.

3. Κατόπιν διαβουλεύσεων με τους δικαστές του Διεθνούς Δικαστηρίου, ο Πρόεδρος διορίζει τους δικαστές στο Τμήμα Εφέσεων και στα Πρωτοβάθμια Τμήματα. Οι δικαστές υπηρετούν μόνο στο Τμήμα στο οποίο διορίστηκαν.

4. Οι δικαστές κάθε Πρωτοβάθμιου Τμήματος εκλέγουν έναν προεδρεύοντα δικαστή, ο οποίος διευθύνει όλες τις διαδικασίες στο Τμήμα αυτό στο σύνολό τους.

Άρθρο 15

Διαδικαστικοί και αποδεικτικοί κανόνες

Οι δικαστές του Διεθνούς Δικαστηρίου υιοθετούν δια-

δικαστικούς και αποδεικτικούς κανόνες που θα διέπουν την προδικαστική διαδικασία, τις δίκες και τις εφέσεις το αποδεκτό των αποδεικτικών στοιχείων, την προστασία των θυμάτων και των μαρτύρων και άλλα σχετικά θέματα.

Άρθρο 16

Ο Εισαγγελέας

1. Ο Εισαγγελέας είναι υπεύθυνος για την προκαταρκτική έρευνα και την άσκηση ποινικής δίωξης κατά των προσώπων που ευθύνονται για τη διάπραξη σοβαρών παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου στο έδαφος της πρώην Γιουγκοσλαβίας από την 1η Ιανουαρίου 1991.

2. Ο Εισαγγελέας ενεργεί ανεξάρτητα ως αυτοτελές όργανο του Διεθνούς Δικαστηρίου. Δεν ζητεί ούτε λαμβάνει οδηγίες από οποιαδήποτε κυβέρνηση ή οποιαδήποτε άλλη πηγή.

3. Το Γραφείο του Εισαγγελέα αποτελείται από τον Εισαγγελέα και το απαραίτητο ειδικευμένο προσωπικό.

4. Ο Εισαγγελέας διορίζεται από το Συμβούλιο Ασφαλείας με πρόταση του Γενικού Γραμματέα. Πρέπει να χαρακτηρίζεται από υψηλό ήθος και να διαθέτει υψηλό επίπεδο ικανότητας και πείρας στη διεξαγωγή ερευνών και στην άσκηση ποινικών δίωξεων.

Ο Εισαγγελέας υπηρετεί για περίοδο τεσσάρων ετών, με δυνατότητα επαναδιορισμού. Οι όροι και οι συνθήκες της υπηρεσίας του Εισαγγελέα είναι αυτοί που ισχύουν για το Βοηθό Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών.

5. Το προσωπικό του Γραφείου του Εισαγγελέα διορίζεται από το Γενικό Γραμματέα κατόπιν σύστασης του Εισαγγελέα.

Άρθρο 17

Η Γραμματεία

1. Η Γραμματεία είναι υπεύθυνη για τη διοίκηση και την εξυπηρέτηση του Διεθνούς Δικαστηρίου.

2. Η Γραμματεία αποτελείται από το Γραμματέα και το απαραίτητο προσωπικό.

3. Ο Γραμματέας διορίζεται από το Γενικό Γραμματέα κατόπιν διαβουλεύσεων με τον Πρόεδρο του Διεθνούς Δικαστηρίου για περίοδο τεσσάρων ετών, ανανεώσιμη.

Οι όροι και οι συνθήκες υπηρεσίας του Γραμματέα είναι αυτές που ισχύουν για το Βοηθό Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών.

4. Το προσωπικό της Γραμματείας διορίζεται από το Γενικό Γραμματέα κατόπιν σύστασης του Γραμματέα.

Άρθρο 18

Έρευνα και προετοιμασία του κατηγορητηρίου

1. Ο Εισαγγελέας διενεργεί ανακρίσεις αυτεπάγγελτα ή με βάση πληροφορίες που συγκέντρωσε από οποιαδήποτε πηγή, συγκεκριμένα από κυβερνήσεις, όργανα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, διακυβερνητικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις. Ο Εισαγγελέας αξιολογεί τις πληροφορίες που έλαβε ή συγκέντρωσε και αποφασίζει αν υπάρχει νομική βάση για την άσκηση ποινικής δίωξης.

2. Ο Εισαγγελέας έχει την αρμοδιότητα να εξετάζει υπόπτους, θύματα και μαρτυρές, να συγκεντρώνει αποδεικτικά στοιχεία και να διεξάγει επιτόπιες έρευνες.

κατά την εκτέλεση των παραπάνω καθηκόντων του, ο Εισαγγελέας μπορεί, εφόσον είναι αναγκαίο, να ζητήσει τη συνδρομή των αρχών του ενδιαφερόμενου κράτους.

3. Κάθε υποπτος που ανακρίνεται έχει το δικαίωμα παραστάσης με συνήγορο της επιλογής του, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος δωρεάν νομικής βοήθειας σε κάθε περίπτωση, αν δεν διαθέτει επαρκή οικονομικά μέσα για να καταβάλει αμοιβή γι' αυτήν, καθώς και το δικαίωμα απαραίτητης μετάφρασης προς και από τη γλώσσα που μιλά και καταλαβαίνει.

4. Ο Εισαγγελέας, αν κρίνει ότι υπάρχουν επαρκή στοιχεία για την άσκηση ποινικής δίωξης, προετοιμάζει το κατηγορητήριο, το οποίο περιλαμβάνει συνοπτική περιγραφή των πραγματικών περιστατικών και του εγκλήματος ή των εγκλημάτων που καταλογίζονται στον κατηγορούμενο σύμφωνα με το Καταστατικό. Το κατηγορητήριο διαβιβάζεται σε δικαστή του Πρωτοβάθμιου Τμήματος.

Άρθρο 19

Επανεξέταση του κατηγορητηρίου

1. Ο δικαστής του Πρωτοβάθμιου Τμήματος, στον οποίο διαβίβαστηκε το κατηγορητήριο, το εξετάζει. Αν εκτιμήσει ότι τα υπάρχοντα στοιχεία στηρίζουν την υποθεση, επικυρώνει το κατηγορητήριο. Στην αντίθετη περίπτωση, το απορρίπτει.

2. Αν επικυρώσει το κατηγορητήριο, ο δικαστής μπορεί, με αίτηση του Εισαγγελέα, να εκδώσει διαταγές και ενταλματα σύλληψης, κράτησης, παράδοσης ή μεταφοράς προσώπων, καθώς και οποιαδήποτε άλλη διαταγή απαιτείται για τη διεξαγωγή της δίκης.

Άρθρο 20

Εναρξη και διεξαγωγή της ακροαματικής διαδικασίας

1. Τα Πρωτοβάθμια Τμήματα διασφαλίζουν την αμεροληπτική και ταχεία απονομή της δικαιοσύνης, καθώς και τη διεξαγωγή της ακροαματικής διαδικασίας, σύμφωνα με τους διαδικαστικούς και αποδεικτικούς κανόνες, με πλήρη σεβασμό προς τα δικαιώματα του κατηγορούμενου και εξασφαλίζοντας την προστασία των θυμάτων και των μαρτύρων.

2. Κάθε πρόσωπο κατά του οποίου έχει επικυρωθεί το κατηγορητήριο πηθεί υπό κράτηση, με διαταγή ή ενταλμα σύλληψης που εκδίδεται από το Διεθνές Δικαστήριο, ενημερώνεται αμέσως για τις κατηγορίες που του προσάπτονται και μεταφέρεται στο Διεθνές Δικαστήριο.

3. Το Πρωτοβάθμιο Τμήμα διαβάζει το κατηγορητήριο, βεβαιώνεται ότι γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα του κατηγορούμενου και ότι ο κατηγορούμενος κατανοεί το κατηγορητήριο και καλεί τον κατηγορούμενο να απολογηθεί. Το Πρωτοβάθμιο Τμήμα ορίζει τότε την ημερομηνία της ακροαματικής διαδικασίας.

4. Οι συνεδριάσεις είναι δημόσιες, εκτός αν το Πρωτοβάθμιο Τμήμα αποφασίσει να διεξαγάγει τη δίκη κλεισμένων των θυρών, σύμφωνα με τους διαδικαστικούς και αποδεικτικούς κανόνες.

Άρθρο 21

Τα δικαιώματα του κατηγορούμενου

1. Όλοι είναι ίσοι ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου.
2. Ο κατηγορούμενος, κατά τη διατύπωση των κα-

τηγοριών εναντίον του, έχει δικαίωμα σε δίκαιη και δημόσια δίκη, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Καταστατικού.

3. Ο κατηγορούμενος θεωρείται αθώος μέχρι αποδείξεως της ενοχής του, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Καταστατικού.

4. Ο κατηγορούμενος, κατά τη διατύπωση των κατηγοριών εναντίον του σύμφωνα με το παρόν Καταστατικό, έχει δικαίωμα στις ακόλουθες ελάχιστες εγγυήσεις, υπό καθεστώς πλήρους ισότητας:

α) Να πληροφορείται αμέσως και λεπτομερώς, στη γλώσσα που καταλαβαίνει, τη φύση και την αιτιολογία της εναντίον του κατηγορίας.

β) Να έχει τον απαραίτητο χρόνο και τα μέσα για την προετοιμασία της υπεράσπισης του και να επικοινωνεί με συνήγορο της επιλογής του.

γ) Να δικάζεται χωρίς ασκοπή καθυστέρηση.

δ) Να παρίσταται στη δίκη αυτοπροσώπως και να υπερασπίζεται τον εαυτό του είτε αυτοπροσώπως είτε με συνήγορο της επιλογής του. Αν δεν έχει συνήγορο, να ενημερώνεται ότι έχει δικαίωμα να παρίσταται με συνήγορο και να έχει νομική συνδρομή κάθε φορά που το επιβάλλει το συμφέρον της δικαιοσύνης και δωρεάν, αν δεν διαθέτει επαρκή οικονομικά μέσα προς τούτο.

ε) Να εξετάζει ή να ζητά να εξεταστούν οι μάρτυρες κατηγορίας και να απαιτεί την παρουσία και την εξέταση των μαρτύρων υπεράσπισης με τις ίδιες προϋποθέσεις που ισχύουν και για τους μάρτυρες κατηγορίας.

στ) Να του παρέχεται δωρεάν συνδρομή διερμηνέως αν δεν κατανοεί ή δεν μιλά τη γλώσσα που χρησιμοποιείται στο Διεθνές Δικαστήριο.

ζ) Να μην υποχρεούται να καταθέσει εναντίον του εαυτού του ή να ομολογήσει την ενοχή του.

Άρθρο 22

Προστασία θυμάτων και μαρτύρων

Το Διεθνές Δικαστήριο προβλέπει στους διαδικαστικούς και αποδεικτικούς κανόνες μέτρα για την προστασία των θυμάτων και των μαρτύρων. Τέτοια προστατευτικά μέτρα περιλαμβάνουν ενδεικτικά τη διεξαγωγή των διαδικασιών κλεισμένων των θυρών και την προστασία της ταυτότητας του θύματος.

Άρθρο 23

Απόφαση

1. Τα Πρωτοβάθμια Τμήματα απαγγέλλουν αποφάσεις και επιβάλλουν καταδικές και ποινές κατά των προσώπων που καταδικάζονται για τη διάπραξη σοβαρών παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου.

2. Η απόφαση εκδίδεται από την πλειοψηφία των δικαστών του Πρωτοβάθμιου Τμήματος και απαγγέλλεται δημόσια από το Πρωτοβάθμιο Τμήμα. Συνοδεύεται από έγγραφη αιτιολόγηση, στην οποία μπορούν να αναφέρονται οι απόψεις των διαφωνούντων δικαστών.

Άρθρο 24

Ποινές

1. Οι ποινές που επιβάλλονται από το Πρωτοβάθμιο Τμήμα περιορίζονται σε στερητικές της ελευθερίας ποινές. Για τον καθορισμό των όρων φυλάκισης, το Πρωτοβάθμιο Τμήμα καταφεύγει στη γενική πρακτική σχετικά με τις στερητικές της ελευθερίας ποινές που επιβάλ-

λονται από το δικαστήριο της πρώην Γιουγκοσλαβίας.

2. Κατά την επιβολή των ποινών, τα Πρωτοβάθμια Τμήματα λαμβάνουν υποψη παράγοντες όπως είναι η βαρύτητα του αδικήματος και οι ατομικές περιστάσεις του καταδικασθέντος.

3. Εκτός των στερητικών της ελευθερίας ποινών, το Πρωτοβάθμιο Τμήμα μπορεί να διατάξει την επιστροφή στους νόμιμους ιδιοκτήτες τους όλων των αγαθών και προϊόντων που αποκτήθηκαν με εγκληματικές πράξεις, συμπεριλαμβανομένων πράξεων βίας.

Άρθρο 25

Κατ' έφεση διαδικασία

1. Το Τμήμα Εφέσεων εκδικάζει τις εφεσεις που ασκούν τα πρόσωπα που καταδικάστηκαν από τα Πρωτοβάθμια Τμήματα ή από τον Εισαγγελέα για τους ακόλουθους λόγους:

α) νομική πλάνη που επιφέρει ακύρωση της απόφασης ή

β) πλάνη περί τα πραγματικά που είχε ως αποτέλεσμα κακοδικία.

2. Το Τμήμα Εφέσεων μπορεί να επικυρώσει, ακυρώσει ή αναθεωρήσει τις αποφάσεις των Πρωτοβαθμίων Τμημάτων.

Άρθρο 26

Διαδικασία αναθεώρησης

Αν ανακαλυφθεί κάποιο καινούργιο γεγονός, το οποίο δεν ήταν γνωστό κατά τις διαδικασίες ενώπιον των Πρωτοβαθμίων Τμημάτων ή του Τμήματος Εφέσεων και θα μπορούσε να αποτελέσει αποφασιστικό παράγοντα για την έκδοση της απόφασης, ο καταδικασθείς ή ο Εισαγγελέας μπορεί να υποβάλει στο Διεθνές Δικαστήριο αίτηση για αναθεώρηση της απόφασης.

Άρθρο 27

Εκτέλεση των ποινών

Οι στερητικές της ελευθερίας ποινές εκτίονται στο κράτος που ορίζεται από το Διεθνές Δικαστήριο, βάσει του καταλόγου των κρατών που έχουν γνωστοποιήσει στο Συμβούλιο Ασφαλείας την επιθυμία τους να αποδεχθούν καταδικασθέντες. Η εκτίση της ποινής πραγματοποιείται σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο του ενδιαφερομένου κράτους και τελεί υπό την εποπτεία του Διεθνούς Δικαστηρίου.

Άρθρο 28

Χάρη ή μετατροπή των ποινών

Αν ο καταδικασθείς, σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο του κράτους στο οποίο κρατείται, έχει δικαίωμα να ζητήσει χάρη ή μετατροπή της ποινής του, το ενδιαφερόμενο κράτος ενημερώνει σχετικά το Διεθνές Δικαστήριο. Ο Πρόεδρος του Διεθνούς Δικαστηρίου, μετά από διαβουλεύσεις με τους δικαστές, αποφασίζει με βάση το συμφέρον της δικαιοσύνης και τις γενικές αρχές του δικαίου.

Άρθρο 29

Συνεργασία και δικαστική συνδρομή

1. Τα κράτη συνεργάζονται με το Διεθνές Δικαστήριο κατά την έρευνα και την άσκηση ποινικής δίωξης κατά

των προσώπων που κατηγορούνται ότι διεπράξαν σοβαρές παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου.

2. Τα κράτη συμμορφώνονται χωρίς αδικαιολογητή καθυστέρηση με κάθε αίτηση δικαστικής συνδρομής ή εντολή που προέρχεται από το Πρωτοβάθμιο Τμήμα και περιλαμβάνει ενδεικτικά:

α) την αναγνώριση και τον εντοπισμό προσώπων

β) τη λήψη μαρτυρικών καταθέσεων και την προσαγωγή αποδεικτικών στοιχείων,

γ) την επίδοση εγγράφων,

δ) τη σύλληψη ή την κράτηση προσώπων,

ε) την παράδοση ή τη μεταφορά του κατηγορουμένου στο Διεθνές Δικαστήριο.

Άρθρο 30

Νομικό καθεστώς, προνόμια και ασυλίες του Διεθνούς Δικαστηρίου

1. Η Σύμβαση για τα Προνόμια και τις Ασυλίες του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών της 13ης Φεβρουαρίου 1946 εφαρμόζεται στο Διεθνές Δικαστήριο, στους δικαστές, στον Εισαγγελέα και το προσωπικό του, κα στο Γραμματέα και το προσωπικό του.

2. Οι δικαστές, ο Εισαγγελέας και ο Γραμματέας απολαμβάνουν των προνομίων και των ασυλιών των εξαιρέσεων και των διευκολύνσεων που παρέχονται στους διπλωματικούς υπαλλήλους, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο.

3. Το προσωπικό του Εισαγγελέα και του Γραμματέα απολαμβάνει των προνομίων και των ασυλιών που παρέχονται στους υπαλλήλους του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με το άρθρο V και VII της Σύμβασης που αναφέρεται στην παραγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

4. Τα άλλα πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένου του κατηγορουμένου, των οποίων η παρουσία απαιτείται στο Διεθνές Δικαστήριο, απολαμβάνουν εκείνης της μεταχείρισης που είναι αναγκαία για την καλή λειτουργία του Διεθνούς Δικαστηρίου.

Άρθρο 31

Έδρα του Διεθνούς Δικαστηρίου

Το Διεθνές Δικαστήριο εδρεύει στη Χάγη.

Άρθρο 32

Δαπάνες του Διεθνούς Δικαστηρίου

Οι δαπάνες του Διεθνούς Δικαστηρίου περικλείονται στον τακτικό προϋπολογισμό του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με το άρθρο 17 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 33

Γλώσσες εργασίας

Οι γλώσσες εργασίας του Διεθνούς Δικαστηρίου είναι τα αγγλικά και τα γαλλικά.

Άρθρο 34

Ετήσια έκθεση

Ο Πρόεδρος του Διεθνούς Δικαστηρίου υποβάλλει ετήσια έκθεση του Διεθνούς Δικαστηρίου στο Συμβούλιο Ασφαλείας και τη Γενική Συνέλευση.

UNITED NATIONS SECURITY COUNCIL

S/RES/955 Establishment and statute of International Tribunal for Rwanda

Date: 8 November 1994

The Security Council,

Reaffirming all its previous resolutions on the situation in Rwanda,

Having considered the reports of the Secretary-General pursuant to paragraph 3 of resolution 935 (1994) of 1 July 1994 (S/1994/879 and S/1994/906), and having taken note of the reports of the Special Rapporteur for Rwanda of the United Nations Commission on Human Rights (S/1994/1157, annex I and annex II),

Expressing appreciation for the work of the Commission of Experts established pursuant to resolution 935 (1994), in particular its preliminary report on violations of international humanitarian law in Rwanda transmitted by the Secretary-General's letter of 1 October 1994 (S/1994/1125),

Expressing once again its grave concern at the reports indicating that genocide and other systematic, widespread and flagrant violations of international humanitarian law have been committed in Rwanda,

Determining that this situation continues to constitute a threat to international peace and security,

Determined to put an end to such crimes and to take effective measures to bring to justice the persons who are responsible for them,

Convinced that in the particular circumstances of Rwanda, the prosecution of persons responsible for serious violations of international humanitarian law would enable this aim to be achieved and would contribute to the process of national reconciliation and to the restoration and maintenance of peace,

Believing that the establishment of an international tribunal for the prosecution of persons responsible for genocide and the other above-mentioned violations of international humanitarian law will contribute to ensuring that such violations are halted and effectively redressed,

Stressing also the need for international cooperation to strengthen the courts and judicial system of Rwanda, having regard in particular to the necessity for those courts to deal with large numbers of suspects,

Considering that the Commission of Experts established pursuant to resolution 935 (1994) should continue on an urgent basis the collection of information relating to evidence of grave violations of international humanitarian law committed in the territory of Rwanda and should submit its final report to the Secretary-General by 30 November 1994,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Decides hereby, having received the request of the Government of Rwanda (S/1994/1115), to establish an international tribunal for the sole purpose of prosecuting persons responsible for genocide and other serious violations of international humanitarian law committed in the territory of Rwanda and Rwandan citizens responsible for genocide and other such violations committed in the territory of neighbouring States, between 1 January 1994 and 31 December 1994 and to this end to adopt the Statute of the International Criminal Tribunal for Rwanda annexed hereto;

2. Decides that all States shall cooperate fully with the International Tribunal and its organs in accordance with the present resolution and the Statute of the International Tribunal and that consequently all States shall take any measures necessary under their domestic law to implement the provisions of the present resolution and the Statute, including the obligation of States to comply with requests for assistance or orders issued by a Trial Chamber under Article 28 of the Statute, and requests States to keep the Secretary-General informed of such measures;

3. Considers that the Government of Rwanda should be notified prior to the taking of decisions under articles 26 and 27 of the Statute;

4. Urges States and intergovernmental and non-governmental organizations to contribute funds, equipment and services to the International Tribunal, including the offer of expert personnel;

5. Requests the Secretary-General to implement this resolution urgently and in particular to make practical arrangements for the effective functioning of the International Tribunal, including recommendations to the Council as to possible locations for the seat of the International Tribunal at the earliest time and to report periodically to the Council;

6. Decides that the seat of the International Tribunal shall be determined by the Council having regard to considerations of justice and fairness as well as administrative efficiency, including access to witnesses, and economy, and subject to the conclusion of appropriate arrangements between the United Nations and the State of the seat, acceptable to the Council, having regard to the fact that the International Tribunal may meet away from its seat when it considers it necessary for the efficient exercise of its functions; and decides that an office will be established and proceedings will be conducted in Rwanda, where feasible and appropriate, subject to the conclusion of similar appropriate arrangements;

7. Decides to consider increasing the number of judges and Trial Chambers of the International Tribunal if it becomes necessary;

8. Decides to remain actively seized of the matter.

AnnexStatute of the International Tribunal for Rwanda

Having been established by the Security Council acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations, the International Criminal Tribunal for the Prosecution of Persons Responsible for Genocide and Other Serious Violations of International Humanitarian Law Committed in the Territory of Rwanda and Rwandan citizens responsible for genocide and other such violations committed in the territory of neighbouring States, between 1 January 1994 and 31 December 1994 (hereinafter referred to as "the International Tribunal for Rwanda") shall function in accordance with the provisions of the present Statute.

Article 1Competence of the International Tribunal for Rwanda

The International Tribunal for Rwanda shall have the power to prosecute persons responsible for serious violations of international humanitarian law committed in the territory of Rwanda and Rwandan citizens responsible for such violations committed in the territory of neighbouring States, between 1 January 1994 and 31 December 1994, in accordance with the provisions of the present Statute.

Article 2Genocide

1. The International Tribunal for Rwanda shall have the power to prosecute persons committing genocide as defined in paragraph 2 of this article or of committing any of the other acts enumerated in paragraph 3 of this article.

2. Genocide means any of the following acts committed with intent to destroy, in whole or in part, a national, ethnical, racial or religious group, as such:

- (a) Killing members of the group;
- (b) Causing serious bodily or mental harm to members of the group;
- (c) Deliberately inflicting on the group conditions of life calculated to bring about its physical destruction in whole or in part;
- (d) Imposing measures intended to prevent births within the group;
- (e) Forcibly transferring children of the group to another group.

3. The following acts shall be punishable:

- (a) Genocide;
- (b) Conspiracy to commit genocide;

- (c) Direct and public incitement to commit genocide;
- (d) Attempt to commit genocide;
- (e) Complicity in genocide.

Article 3

Crimes against humanity

The International Tribunal for Rwanda shall have the power to prosecute persons responsible for the following crimes when committed as part of a widespread or systematic attack against any civilian population on national, political, ethnic, racial or religious grounds:

- (a) Murder;
- (b) Extermination;
- (c) Enslavement;
- (d) Deportation;
- (e) Imprisonment;
- (f) Torture;
- (g) Rape;
- (h) Persecutions on political, racial and religious grounds;
- (i) Other inhumane acts.

Article 4

Violations of Article 3 common to the Geneva Conventions and of Additional Protocol II

The International Tribunal for Rwanda shall have the power to prosecute persons committing or ordering to be committed serious violations of Article 3 common to the Geneva Conventions of 12 August 1949 for the Protection of War Victims, and of Additional Protocol II thereto of 3 June 1977. These violations shall include, but shall not be limited to:

- (a) Violence to life, health and physical or mental well-being of persons, in particular murder as well as cruel treatment such as torture, mutilation or any form of corporal punishment;
- (b) Collective punishments;
- (c) Taking of hostages;

- (d) Acts of terrorism;
- (e) Outrages upon personal dignity, in particular humiliating and degrading treatment, rape, enforced prostitution and any form of indecent assault;
- (f) Pillage;
- (g) The passing of sentences and the carrying out of executions without previous judgement pronounced by a regularly constituted court, affording all the judicial guarantees which are recognized as indispensable by civilized peoples;
- (h) Threats to commit any of the foregoing acts.

Article 5

Personal jurisdiction

The International Tribunal for Rwanda shall have jurisdiction over natural persons pursuant to the provisions of the present Statute.

Article 6

Individual criminal responsibility

1. A person who planned, instigated, ordered, committed or otherwise aided and abetted in the planning, preparation or execution of a crime referred to in articles 2 to 4 of the present Statute, shall be individually responsible for the crime.
2. The official position of any accused person, whether as Head of State or Government or as a responsible Government official, shall not relieve such person of criminal responsibility nor mitigate punishment.
3. The fact that any of the acts referred to in articles 2 to 4 of the present Statute was committed by a subordinate does not relieve his or her superior of criminal responsibility if he or she knew or had reason to know that the subordinate was about to commit such acts or had done so and the superior failed to take the necessary and reasonable measures to prevent such acts or to punish the perpetrators thereof.
4. The fact that an accused person acted pursuant to an order of a Government or of a superior shall not relieve him or her of criminal responsibility, but may be considered in mitigation of punishment if the International Tribunal for Rwanda determines that justice so requires.

Article 7

Territorial and temporal jurisdiction

The territorial jurisdiction of the International Tribunal for Rwanda shall extend to the territory of Rwanda including its land surface and airspace as well as to the territory of neighbouring States in respect of serious violations of international humanitarian law committed by Rwandan citizens. The temporal jurisdiction of the International Tribunal for Rwanda shall extend to a period beginning on 1 January 1994 and ending on 31 December 1994.

Article 3Concurrent jurisdiction

1. The International Tribunal for Rwanda and national courts shall have concurrent jurisdiction to prosecute persons for serious violations of international humanitarian law committed in the territory of Rwanda and Rwandan citizens for such violations committed in the territory of neighbouring States, between 1 January 1994 and 31 December 1994.

2. The International Tribunal for Rwanda shall have primacy over the national courts of all States. At any stage of the procedure, the International Tribunal for Rwanda may formally request national courts to defer to its competence in accordance with the present Statute and the Rules of Procedure and Evidence of the International Tribunal for Rwanda.

Article 4Non bis in idem

1. No person shall be tried before a national court for acts constituting serious violations of international humanitarian law under the present Statute, for which he or she has already been tried by the International Tribunal for Rwanda.

2. A person who has been tried by a national court for acts constituting serious violations of international humanitarian law may be subsequently tried by the International Tribunal for Rwanda only if:

- (a) The act for which he or she was tried was characterized as an ordinary crime; or
- (b) The national court proceedings were not impartial or independent, were designed to shield the accused from international criminal responsibility, or the case was not diligently prosecuted.

3. In considering the penalty to be imposed on a person convicted of a crime under the present Statute, the International Tribunal for Rwanda shall take into account the extent to which any penalty imposed by a national court on the same person for the same act has already been served.

Article 10Organization of the International Tribunal for Rwanda

The International Tribunal for Rwanda shall consist of the following organs:

- (a) The Chambers, comprising two Trial Chambers and an Appeals Chamber;
- (b) The Prosecutor; and
- (c) A Registry.

Article 11Composition of the Chambers

The Chambers shall be composed of eleven independent judges, no two of whom may be nationals of the same State, who shall serve as follows:

- (a) Three judges shall serve in each of the Trial Chambers;
- (b) Five judges shall serve in the Appeals Chamber.

Article 12Qualification and election of judges

1. The judges shall be persons of high moral character, impartiality and integrity who possess the qualifications required in their respective countries for appointment to the highest judicial offices. In the overall composition of the Chambers due account shall be taken of the experience of the judges in criminal law, international law, including international humanitarian law and human rights law.

2. The members of the Appeals Chamber of the International Tribunal for the Prosecution of Persons Responsible for Serious Violations of International Law Committed in the Territory of the Former Yugoslavia since 1991 (hereinafter referred to as "the International Tribunal for the Former Yugoslavia") shall also serve as the members of the Appeals Chamber of the International Tribunal for Rwanda.

3. The judges of the Trial Chambers of the International Tribunal for Rwanda shall be elected by the General Assembly from a list submitted by the Security Council, in the following manner:

- (a) The Secretary-General shall invite nominations for judges of the Trial Chambers from States Members of the United Nations and non-member States maintaining permanent observer missions at United Nations Headquarters;
- (b) Within thirty days of the date of the invitation of the Secretary-General, each State may nominate up to two candidates meeting the qualifications set out in paragraph 1 above, no two of whom shall be of the same nationality and neither of whom shall be of the same nationality as any judge on the Appeals Chamber;
- (c) The Secretary-General shall forward the nominations received to the Security Council. From the nominations received the Security Council shall establish a list of not less than twelve and not more than eighteen candidates, taking due account of adequate representation on the International Tribunal for Rwanda of the principal legal systems of the world;
- (d) The President of the Security Council shall transmit the list of candidates to the President of the General Assembly. From that list the General Assembly shall elect the six judges of the Trial Chambers. The candidates who receive an absolute majority of the votes of the States Members of the United Nations and of the non-Member States maintaining permanent observer missions at United Nations Headquarters, shall be declared elected. Should two candidates of the same nationality obtain the required majority vote, the one who received the higher number of votes shall be considered elected.

4. In the event of a vacancy in the Trial Chambers, after consultation with the Presidents of the Security Council and of the General Assembly, the Secretary-General shall appoint a person meeting the qualifications of paragraph 1 above, for the remainder of the term of office concerned.

5. The judges of the Trial Chambers shall be elected for a term of four years. The terms and conditions of service shall be those of the judges of the International Tribunal for the Former Yugoslavia. They shall be eligible for re-election.

Article 13

Officers and members of the Chambers

1. The judges of the International Tribunal for Rwanda shall elect a President.
2. After consultation with the judges of the International Tribunal for Rwanda, the President shall assign the judges to the Trial Chambers. A judge shall serve only in the Chamber to which he or she was assigned.
3. The judges of each Trial Chamber shall elect a Presiding Judge, who shall conduct all of the proceedings of that Trial Chamber as a whole.

Article 14

Rules of procedure and evidence

The judges of the International Tribunal for Rwanda shall adopt, for the purpose of proceedings before the International Tribunal for Rwanda, the rules of procedure and evidence for the conduct of the pre-trial phase of the proceedings, trials and appeals, the admission of evidence, the protection of victims and witnesses and other appropriate matters of the International Tribunal for the Former Yugoslavia with such changes as they deem necessary.

Article 15

The Prosecutor

1. The Prosecutor shall be responsible for the investigation and prosecution of persons responsible for serious violations of international humanitarian law committed in the territory of Rwanda and Rwandan citizens responsible for such violations committed in the territory of neighbouring States, between 1 January 1994 and 31 December 1994.
2. The Prosecutor shall act independently as a separate organ of the International Tribunal for Rwanda. He or she shall not seek or receive instructions from any Government or from any other source.
3. The Prosecutor of the International Tribunal for the Former Yugoslavia shall also serve as the Prosecutor of the International Tribunal for Rwanda. He or she shall have additional staff, including an additional Deputy Prosecutor, to assist with prosecutions before the International Tribunal for Rwanda. Such staff shall be appointed by the Secretary-General on the recommendation of the Prosecutor.

Article 16The Registry

1. The Registry shall be responsible for the administration and servicing of the International Tribunal for Rwanda.
2. The Registry shall consist of a Registrar and such other staff as may be required.
3. The Registrar shall be appointed by the Secretary-General after consultation with the President of the International Tribunal for Rwanda. He or she shall serve for a four-year term and be eligible for reappointment. The terms and conditions of service of the Registrar shall be those of an Assistant Secretary-General of the United Nations.
4. The staff of the Registry shall be appointed by the Secretary-General on the recommendation of the Registrar.

Article 17Investigation and preparation of indictment

1. The Prosecutor shall initiate investigations ex-officio or on the basis of information obtained from any source, particularly from Governments, United Nations organs, intergovernmental and non-governmental organizations. The Prosecutor shall assess the information received or obtained and decide whether there is sufficient basis to proceed.
2. The Prosecutor shall have the power to question suspects, victims and witnesses, to collect evidence and to conduct on-site investigations. In carrying out these tasks, the Prosecutor may, as appropriate, seek the assistance of the State authorities concerned.
3. If questioned, the suspect shall be entitled to be assisted by counsel of his or her own choice, including the right to have legal assistance assigned to the suspect without payment by him or her in any such case if he or she does not have sufficient means to pay for it, as well as to necessary translation into and from a language he or she speaks and understands.
4. Upon a determination that a prima facie case exists, the Prosecutor shall prepare an indictment containing a concise statement of the facts and the crime or crimes with which the accused is charged under the Statute. The indictment shall be transmitted to a judge of the Trial Chamber.

Article 18Review of the indictment

1. The judge of the Trial Chamber to whom the indictment has been transmitted shall review it. If satisfied that a prima facie case has been established by the Prosecutor, he or she shall confirm the indictment. If not so satisfied, the indictment shall be dismissed.
2. Upon confirmation of an indictment, the judge may, at the request of the Prosecutor, issue such orders and warrants for the arrest, detention, surrender or transfer of persons, and any other orders as may be required for the conduct of the trial.

Article 19Commencement and conduct of trial proceedings

1. The Trial Chambers shall ensure that a trial is fair and expeditious and that proceedings are conducted in accordance with the rules of procedure and evidence, with full respect for the rights of the accused and due regard for the protection of victims and witnesses.
2. A person against whom an indictment has been confirmed shall, pursuant to an order or an arrest warrant of the International Tribunal for Rwanda, be taken into custody, immediately informed of the charges against him or her and transferred to the International Tribunal for Rwanda.
3. The Trial Chamber shall read the indictment, satisfy itself that the rights of the accused are respected, confirm that the accused understands the indictment, and instruct the accused to enter a plea. The Trial Chamber shall then set the date for trial.
4. The hearings shall be public unless the Trial Chamber decides to close the proceedings in accordance with its rules of procedure and evidence.

Article 20Rights of the accused

1. All persons shall be equal before the International Tribunal for Rwanda.
2. In the determination of charges against him or her, the accused shall be entitled to a fair and public hearing, subject to article 21 of the Statute.
3. The accused shall be presumed innocent until proved guilty according to the provisions of the present Statute.
4. In the determination of any charge against the accused pursuant to the present Statute, the accused shall be entitled to the following minimum guarantees, in full equality:
  - (a) To be informed promptly and in detail in a language which he or she understands of the nature and cause of the charge against him or her;
  - (b) To have adequate time and facilities for the preparation of his or her defence and to communicate with counsel of his or her own choosing;
  - (c) To be tried without undue delay;
  - (d) To be tried in his or her presence, and to defend himself or herself in person or through legal assistance of his or her own choosing; to be informed, if he or she does not have legal assistance, of this right; and to have legal assistance assigned to him or her, in any case where the interests of justice so require, and without payment by him or her in any such case if he or she does not have sufficient means to pay for it;
  - (e) To examine, or have examined, the witnesses against him or her and to obtain the attendance and examination of witnesses on his or her behalf under the same conditions as witnesses against him or her;

(f) To have the free assistance of an interpreter if he or she cannot understand or speak the language used in the International Tribunal for Rwanda;

(g) Not to be compelled to testify against himself or herself or to confess guilt.

Article 21

Protection of victims and witnesses

The International Tribunal for Rwanda shall provide in its rules of procedure and evidence for the protection of victims and witnesses. Such protection measures shall include, but shall not be limited to, the conduct of in camera proceedings and the protection of the victim's identity.

Article 22

Judgement

1. The Trial Chambers shall pronounce judgements and impose sentences and penalties on persons convicted of serious violations of international humanitarian law.

2. The judgement shall be rendered by a majority of the judges of the Trial Chamber, and shall be delivered by the Trial Chamber in public. It shall be accompanied by a reasoned opinion in writing, to which separate or dissenting opinions may be appended.

Article 23

Penalties

1. The penalty imposed by the Trial Chamber shall be limited to imprisonment. In determining the terms of imprisonment, the Trial Chambers shall have recourse to the general practice regarding prison sentences in the courts of Rwanda.

2. In imposing the sentences, the Trial Chambers should take into account such factors as the gravity of the offence and the individual circumstances of the convicted person.

3. In addition to imprisonment, the Trial Chambers may order the return of any property and proceeds acquired by criminal conduct, including by means of duress, to their rightful owners.

Article 24

Appellate proceedings

1. The Appeals Chamber shall hear appeals from persons convicted by the Trial Chambers or from the Prosecutor on the following grounds:

- (a) An error on a question of law invalidating the decision; or
- (b) An error of fact which has occasioned a miscarriage of justice.

2. The Appeals Chamber may affirm, reverse or revise the decisions taken by the Trial Chambers.

Article 25Review proceedings

Where a new fact has been discovered which was not known at the time of the proceedings before the Trial Chambers or the Appeals Chamber and which could have been a decisive factor in reaching the decision, the convicted person or the Prosecutor may submit to the International Tribunal for Rwanda an application for review of the judgement.

Article 26Enforcement of sentences

Imprisonment shall be served in Rwanda or any of the States on a list of States which have indicated to the Security Council their willingness to accept convicted persons, as designated by the International Tribunal for Rwanda. Such imprisonment shall be in accordance with the applicable law of the State concerned, subject to the supervision of the International Tribunal for Rwanda.

Article 27Pardon or commutation of sentences

If, pursuant to the applicable law of the State in which the convicted person is imprisoned, he or she is eligible for pardon or commutation of sentence, the State concerned shall notify the International Tribunal for Rwanda accordingly. There shall only be pardon or commutation of sentence if the President of the International Tribunal for Rwanda, in consultation with the judges, so decides on the basis of the interests of justice and the general principles of law.

Article 28Cooperation and judicial assistance

1. States shall cooperate with the International Tribunal for Rwanda in the investigation and prosecution of persons accused of committing serious violations of international humanitarian law.
2. States shall comply without undue delay with any request for assistance or an order issued by a Trial Chamber, including, but not limited to:
  - (a) The identification and location of persons;
  - (b) The taking of testimony and the production of evidence;
  - (c) The service of documents;
  - (d) The arrest or detention of persons;
  - (e) The surrender or the transfer of the accused to the International Tribunal for Rwanda.

Article 29The status, privileges and immunities of the
International Tribunal for Rwanda

1. The Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations of 13 February 1946 shall apply to the International Tribunal for Rwanda, the judges, the Prosecutor and his or her staff, and the Registrar and his or her staff.

2. The judges, the Prosecutor and the Registrar shall enjoy the privileges and immunities, exemptions and facilities accorded to diplomatic envoys, in accordance with international law.

3. The staff of the Prosecutor and of the Registrar shall enjoy the privileges and immunities accorded to officials of the United Nations under articles 7 and VII of the Convention referred to in paragraph 1 of this article.

4. Other persons, including the accused, required at the seat or meeting place of the International Tribunal for Rwanda shall be accorded such treatment as is necessary for the proper functioning of the International Tribunal for Rwanda.

Article 30Expenses of the International Tribunal for Rwanda

The expenses of the International Tribunal for Rwanda shall be expenses of the Organization in accordance with Article 17 of the Charter of the United Nations.

Article 31Working languages

The working languages of the International Tribunal shall be English and French.

Article 32Annual report

The President of the International Tribunal for Rwanda shall submit an annual report of the International Tribunal for Rwanda to the Security Council and to the General Assembly.

ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ - ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

S/RES/955: Ίδρυση και Καταστατικό του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα

Ημερομηνία: 8 Νοεμβρίου 1994

Το Συμβούλιο Ασφαλείας,

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ τις προηγούμενες αποφάσεις του σχετικά με την κατάσταση στη Ρουάντα,

ΕΧΟΝΤΑΣ εξετάσει τις εκθέσεις του Γενικού Γραμματέα, σύμφωνα με την παράγραφο 3 της απόφασης 935 (1994) της 1ης Ιουλίου 1994 (S/1994/879 και S/1994/906), και λαμβάνοντας υπόψη τις εκθέσεις του Ειδικού Εισηγητή για τη Ρουάντα της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών (S/1994/1157, παράρτημα I και παράρτημα II),

ΕΚΦΡΑΖΟΝΤΑΣ την εκτίμησή του για την εργασία της Επιτροπής Εμπειρογνομημένων, που συστάθηκε σύμφωνα με την απόφαση 935 (1994), και συγκεκριμένα για την προκαταρκτική της έκθεση σχετικά με τις παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου στη Ρουάντα, που διαβιβάστηκε με την επιστολή της 1ης Οκτωβρίου 1994 του Γενικού Γραμματέα (S/1994/1125),

ΕΚΦΡΑΖΟΝΤΑΣ για μία ακόμη φορά τη βαθιά του ανησυχία για τις εκθέσεις, οι οποίες καταδεικνύουν ότι διαπράχθηκαν στη Ρουάντα γενοκτονία και άλλες συστηματικές, εκτεταμένες και κατάφωρες παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου,

ΚΡΙΝΟΝΤΑΣ ότι η κατάσταση αυτή συνεχίζει να συνιστά απειλή για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟ να θέσει τέρμα στη διάπραξη τέτοιων εγκλημάτων και να λάβει αποτελεσματικά μέτρα για να προσαγάγει στη δικαιοσύνη τα πρόσωπα που ευθύνονται για τα εγκλήματα αυτά,

ΠΕΠΕΙΣΜΕΝΟ ότι στις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν στη Ρουάντα, η ποινική δίωξη των προσώπων που ευθύνονται για σοβαρές παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου θα διευκόλυνε την επίτευξη του στόχου αυτού και θα συνέβαλε στη διαδικασία της εθνικής συμφιλίωσης και στην αποκατάσταση και διατήρηση της ειρήνης,

ΠΙΣΤΕΥΟΝΤΑΣ ότι η σύσταση ενός διεθνούς δικαστηρίου για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά των προσώπων που ευθύνονται για τη διάπραξη γενοκτονίας και των άλλων παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου που αναφέρονται παραπάνω θα συμβάλλει στον τερματισμό αυτών των παραβιάσεων και στην αποτελεσματική επανόρθωση των συνεπειών τους,

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ επίσης την ανάγκη για διεθνή συνεργασία που θα αποσκοπεί στην ενίσχυση των δικαστηρίων και του δικαστικού συστήματος της Ρουάντα, λαμβανομένης ιδιαίτερα υπόψη της ανάγκης διεκπεραίωσης από τα παραπάνω δικαστήρια υποθέσεων όπου εμπλέκεται μεγάλος αριθμός υπόπτων,

ΘΕΩΡΩΝΤΑΣ ότι η Επιτροπή Εμπειρογνομημένων, που συστάθηκε δυνάμει της απόφασης 935 (1994) πρέπει να συνεχίσει επειγόντως να συλλέγει πληροφορίες που αφορούν αποδεικτικά στοιχεία για τη διάπραξη σοβαρών παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου στο έδαφος της Ρουάντα και να υποβάλει την οριστική της έκθεση στο Γενικό Γραμματέα μέχρι τις 30 Νοεμβρίου 1994,

ΕΝΕΡΓΩΝΤΑΣ σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου VII του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών

1. ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ δια του παρόντος, αφού έλαβε το σχετικό αίτημα της Κυβερνήσεως της Ρουάντα (S/1994/1115), να συστήσει ένα Διεθνές Δικαστήριο που θα έχει ως μοναδικό σκοπό την άσκηση ποινικής δίωξης κατά των προσώπων που ευθύνονται για τη διάπραξη γενοκτονίας και άλλων σοβαρών παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου στο έδαφος της Ρουάντα και κατά πολιτών της Ρουάντα που ευθύνονται για τη διάπραξη γενοκτονίας και άλλων σοβαρών παραβιάσεων στο έδαφος των γειτονικών κρατών από την 1η Ιανουαρίου 1994 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1994 και να υιοθετηθεί προς το σκοπό αυτόν το Καταστατικό του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα που επισυνάπτεται στο παρόν

2. ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ότι όλα τα κράτη θα συνεργάζονται πλήρως με το Διεθνές Δικαστήριο και τα όργανα του σύμφωνα με την παρούσα απόφαση και το Καταστατικό του Διεθνούς Δικαστηρίου και ότι συνεπώς όλα τα κράτη θα λάβουν τα κατάλληλα μέτρα, σύμφωνα με την εσωτερική τους νομοθεσία, για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας απόφασης και του Καταστατικού, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης των κρατών να συμμορφώνονται με αιτήσεις για παροχή δικαστικής συνδρομής ή εντολές που εκδίδει ένα Πρωτοβάθμιο Τμήμα, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Καταστατικού, και ζητεί από τα κράτη να ενημερώνουν το Γενικό Γραμματέα σχετικά με τη λήψη τέτοιων μέτρων

3. ΘΕΩΡΕΙ ότι η κυβέρνηση της Ρουάντα πρέπει να ενημερώνεται πριν από τη λήψη των αποφάσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 26 και 27 του Καταστατικού

4. ΠΡΟΤΡΕΠΕΙ τα κράτη και τις διακυβερνητικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις να συνεισφέρουν στο Διεθνές Δικαστήριο κεφάλαια, εξοπλισμό και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της προσφοράς ειδικευμένου προσωπικού

5. ΖΗΤΕΙ από το Γενικό Γραμματέα να εφαρμόσει την παρούσα απόφαση επειγόντως και συγκεκριμένα να προβεί σε πρακτικές διευθετήσεις για την αποτελεσματική λειτουργία του Διεθνούς Δικαστηρίου, συμπεριλαμβανομένων προτάσεων στο Συμβούλιο αναφορικά με τους πιθανούς τόπους εγκατάστασης της έδρας του Διεθνούς Δικαστηρίου το ταχύτερο δυνατό και να αναφέρει κατά τακτά χρονικά διαστήματα στο Συμβούλιο

6. ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ότι η έδρα του Διεθνούς Δικαστηρίου θα αποφασιστεί από το Συμβούλιο, λαμβανομένων υπόψη των αρχών της δικαιοσύνης και της ορθής και αμεροληπτικής απονομής του δικαίου, καθώς και της διοικητικής

αποτελεσματικότητας, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε μάρτυρες, καθώς και της αρχής της οικονομίας της δίκης, και θα υπόκειται στη συνομολόγηση των αναγκαιών διευθετήσεων μεταξύ του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών και του κράτους της έδρας, αποδεκτών από το Συμβούλιο, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι το Διεθνές Δικαστήριο μπορεί να συνεδριάζει μακριά από την έδρα του όταν το θεωρεί αναγκαίο για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων του. Αποφασίζει τη σύσταση γραφείου και τη διεξαγωγή δικαστικών πράξεων στη Ρουάντα, όταν τούτο είναι εφικτό και αρμόζον, οι οποίες θα υπόκεινται στη συνομολόγηση συναφών καταλλήλων διευθετήσεων.

7. ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ να εξετάσει την αύξηση του αριθμού των δικαστών και των Πρωτοβάθμιων Τμημάτων του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα, αν αυτό καταστεί αναγκαίο.

8. ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ να παραμείνει ενεργά προσηλωμένο στο θέμα.

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΡΟΥΑΝΤΑ

Έχοντας συσταθεί από το Συμβούλιο Ασφαλείας, το οποίο ενήργησε σύμφωνα με τους όρους του Κεφαλαίου VII του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για τη Δίωξη των Προσώπων που Ευθύνονται για τη Διάπραξη Γενοκτονίας και άλλων Σοβαρών Παραβιάσεων του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου στο Έδαφος της Ρουάντα και κατά των υπηκόων της Ρουάντα που ευθύνονται για τη διάπραξη γενοκτονίας και άλλων παρόμοιων παραβιάσεων στο έδαφος γειτονικών κρατών από την 1η Ιανουαρίου 1994 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1994 (και το οποίο θα καλείται στο εξής "Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα") λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Καταστατικού.

Άρθρο 1

Αρμοδιότητα του Διεθνούς Δικαστηρίου
για τη Ρουάντα

Το Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα είναι αρμόδιο να ασκεί ποινική δίωξη κατά των προσώπων που ευθύνονται για τη διάπραξη σοβαρών παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου στο έδαφος της Ρουάντα και κατά υπηκόων της Ρουάντα που ευθύνονται για τη διάπραξη παρόμοιων παραβιάσεων στο έδαφος γειτονικών κρατών από την 1η Ιανουαρίου 1994 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1994, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Καταστατικού.

Άρθρο 2

Γενοκτονία

1. Το Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα είναι αρμόδιο να ασκεί ποινική δίωξη κατά των προσώπων που διέπραξαν γενοκτονία, όπως καθορίζεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, ή οποιαδήποτε από τις πράξεις που απαριθμούνται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

2. Ο όρος γενοκτονία αναφέρεται σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες πράξεις που διαπράττονται με πρόθεση να καταστρέψουν, εν όλω ή εν μέρει, μια εθνική,

εθνολογική, φυλετική ή θρησκευτική ομάδα, όπως:

- α) θανάτωση των μελών της ομάδας
  - β) πρόκληση σοβαρής βλάβης της σωματικής ή διανοητικής ικανότητας μελών της ομάδας
  - γ) σκόπιμη επιβολή της ομάδας σε συνθήκες διαβίωσης που μπορούν να επιφέρουν την πλήρη ή μερική φυσική καταστροφή της
  - δ) επιβολή μέτρων που αποσκοπούν στην παρεμπόδιση των γεννήσεων εντός της ομάδας
  - ε) βίαιη μεταφορά παιδιών από μια ομάδα σε άλλη.
3. Οι ακόλουθες πράξεις είναι αξιόποινες:
- α) Γενοκτονία
  - β) Σύσταση και συμμετοχή με σκοπό τη διάπραξη γενοκτονίας
  - γ) Άμεση και δημόσια υποκίνηση με σκοπό τη διάπραξη γενοκτονίας
  - δ) Απόπειρα διάπραξης γενοκτονίας
  - ε) Συνέργεια σε γενοκτονία.

Άρθρο 3

Εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας

Το Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα είναι αρμόδιο να ασκεί ποινική δίωξη κατά των προσώπων που ευθύνονται για τα ακόλουθα εγκλήματα, όταν αυτά διαπράττονται ως μέρος μιας εκτεταμένης ή συστηματικής επίθεσης κατά οποιουδήποτε άμαχου πληθυσμού για εθνικούς, πολιτικούς, εθνολογικούς, φυλετικούς ή θρησκευτικούς λόγους:

- α) Ανθρωποκτονία εκ προθέσεως
- β) Εξόντωση
- γ) Δουλεία
- δ) Απέλαση
- ε) Φυλάκιση
- στ) Βασανιστήρια
- ζ) Βιασμός
- η) Διώξεις για πολιτικούς, φυλετικούς και θρησκευτικούς λόγους
- θ) Άλλες απάνθρωπες πράξεις.

Άρθρο 4

Παραβιάσεις του κοινού άρθρου 3 των Συμβάσεων της Γενεύης και του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου II

Το Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα είναι αρμόδιο να ασκεί ποινική δίωξη κατά των προσώπων που διέπραξαν ή διέταξαν τη διάπραξη σοβαρών παραβιάσεων του κοινού άρθρου 3 των Συμβάσεων της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949 για την Προστασία των Θυμάτων Πολέμου και του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου II της 8ης Ιουνίου 1977. Οι παραβιάσεις αυτές περιλαμβάνουν ενδεικτικά:

- α) βία κατά της ζωής, της υγείας και της σωματικής ή πνευματικής κατάστασης των ατόμων, ιδιαίτερα την ανθρωποκτονία, καθώς και τη βάνανση μεταχείριση, όπως βασανιστήρια, ακρωτηριασμό ή οποιαδήποτε μορφή σωματικής τιμωρίας
- β) ομαδικές τιμωρίες
- γ) ομηρία
- δ) τρομοκρατικές πράξεις
- ε) προσβολές κατά της προσωπικής αξιοπρέπειας, ιδιαίτερα ταπεινωτική και μειωτική μεταχείριση, βιασμός, εξαναγκασμός σε πορνεία και οποιαδήποτε μορφή ανάρμοστης επίθεσης
- στ) λεηλασία

ζ) επιβολή ποινών και διενέργεια εκτελεσεων χωρίς προηγούμενη καταδικαστική απόφαση, η οποία να απαγγέλλεται από τακτικά συγκροτημένο δικαστήριο και να παρέχει όλες τις δικονομικές εγγυήσεις που θεωρούνται αναγκαίες από τους πολιτισμένους λαούς

η) απειλές διάπραξης οποιασδήποτε από τις παραπάνω πράξεις.

Άρθρο 5

Δικαιοδοσία επί φυσικών προσώπων

Το Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα έχει δικαιοδοσία επί φυσικών προσώπων σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Καταστατικού.

Άρθρο 6

Ατομική ποινική ευθύνη

1. Όποιος σχεδίασε, υποκίνησε, διέταξε, διέπραξε ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο βοήθησε και παραινέση στο σχεδιασμό, την προετοιμασία ή την εκτέλεση ενός εγκλήματος, το οποίο αναφέρεται στα άρθρα 2-4 του παρόντος Καταστατικού, είναι προσωπικά υπεύθυνος για το έγκλημα.

2. Το αξίωμα οποιουδήποτε κατηγορουμένου είτε ως αρχηγού κράτους ή κυβέρνησης είτε ως υπεύθυνου κρατικού αξιωματούχου δεν τον απαλλάσσει από την ποινική του ευθύνη ούτε αποτελεί λόγο μείωσης της ποινής.

3. Το γεγονός ότι οποιαδήποτε από τις πράξεις που αναφέρονται στα άρθρα 2-5 του παρόντος Καταστατικού διαπράχθηκε από κατώτερο ιεραρχικά υπάλληλο δεν απαλλάσσει τον ανώτερό του από την ποινική του ευθύνη, αν αυτός γνώριζε ή είχε λόγο να γνωρίζει ότι ο υφιστάμενός του επρόκειτο να διαπράξει τέτοιες πράξεις ή είχε προβεί στη διάπραξη τους και δεν έλαβε τα αναγκαία και έλλογα μέτρα για να εμποδίσει τις πράξεις αυτές ή να τιμωρήσει το δράστη τους.

4. Το γεγονός ότι ο κατηγορούμενος ενήργησε κατόπιν εντολής κυβέρνησης ή ανωτέρου του δεν τον απαλλάσσει από την ποινική του ευθύνη αλλά μπορεί να εκληφθεί ως λόγος μείωσης της ποινής, αν το Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα κρίνει ότι το επιβάλλουν οι επιταγές της δικαιοσύνης.

Άρθρο 7

Αρμοδιότητα κατά τόπο και κατά χρόνο

Η κατά τόπο αρμοδιότητα του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα εκτείνεται στο έδαφος της Ρουάντα, συμπεριλαμβανομένων του εδαφικού χώρου και του εναέριου χώρου, καθώς και του εδάφους των γειτονικών κρατών, όσον αφορά σοβαρές παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου που διαπράχθηκαν από υπηκόους της Ρουάντα. Η κατά χρόνο αρμοδιότητα του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα εκτείνεται σε μια περίοδο που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 1994 και τελειώνει την 31η Δεκεμβρίου 1994.

Άρθρο 8

Συντρέχουσα αρμοδιότητα

1. Το Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα και τα εθνικά δικαστήρια έχουν συντρέχουσα αρμοδιότητα για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά των προσώπων που

διέπραξαν σοβαρές παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου στο έδαφος της Ρουάντα και κατά υπηκόων της Ρουάντα για άλλες παρόμοιες παραβιάσεις που διέπραξαν στο έδαφος γειτονικών κρατών από την 1η Ιανουαρίου 1994 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1994.

2. Το Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα υπερέχει των εθνικών δικαστηρίων. Σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, το Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα μπορεί να ζητήσει επίσημα από τα εθνικά δικαστήρια να σεβαστούν την αρμοδιότητα του σύμφωνα με το παρόν Καταστατικό και τους Διαδικαστικούς και Αποδεικτικούς Κανόνες του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα.

Άρθρο 9

Non bis in idem

1. Κανένας δεν μπορεί να δικαστεί ενώπιον εθνικού δικαστηρίου για πράξεις που συνιστούν σοβαρές παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου συμφώνως με το παρόν Καταστατικό, για τις οποίες έχει ήδη δικαστεί από το Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα.

2. Όποιος έχει δικαστεί ενώπιον εθνικού δικαστηρίου για πράξεις που συνιστούν σοβαρές παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου μπορεί στη συνέχεια να δικαστεί ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα μόνο αν:

α) η πράξη για την οποία δικαστηκε χαρακτηρίστηκε ως έγκλημα κοινού δικαίου ή

β) οι διαδικασίες ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου δεν ήταν αμερόληπτες ή ανεξάρτητες, είχαν ως σκοπό να συγκαλύψουν τη διεθνή ποινική ευθύνη του κατηγορουμένου ή η δίωξη δεν ασκήθηκε επιμελώς.

3. Κατά την επιμέτρηση της ποινής που επιβάλλει σε όποιον καταδικάστηκε για έγκλημα που αναφέρεται στο παρόν Καταστατικό, το Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα λαμβάνει υπόψη του το χρόνο εκτίσης οποιασδήποτε ποινής που έχει επιβληθεί από εθνικό δικαστήριο στο ίδιο πρόσωπο για την ίδια πράξη.

Άρθρο 10

Οργάνωση του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα

Το Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα αποτελείται από τα ακόλουθα όργανα:

α) τα Τμήματα, ήτοι δύο Πρωτοβάθμια Τμήματα και ένα Τμήμα Εφέσεων

β) τον Εισαγγελέα και

γ) μια Γραμματεία.

Άρθρο 11

Σύνθεση των Τμημάτων

Τα Τμήματα αποτελούνται από έντεκα ανεξάρτητους δικαστές, εκαστος των οποίων είναι υπήκοος διαφορετικού κράτους, και οι οποίοι υπηρετούν ως εξής:

α) Τρεις δικαστές εδρεύουν σε κάθε Πρωτοβάθμιο Τμήμα

β) Πέντε δικαστές εδρεύουν στο Τμήμα Εφέσεων.

Άρθρο 12

Προσόντα και εκλογή των δικαστών

1. Οι δικαστές πρέπει να χαρακτηρίζονται από υψηλό ήθος, αμεροληψία και ακεραιότητα και να διαθέτουν τα

προσόντα που απαιτούνται στις χώρες τους για το διορισμό τους στα υψηλότερα δικαστικά αξιώματα. Για την όλη σύνθεση των Τμημάτων λαμβάνεται υποψη η πείρα των δικαστών σε θέματα ποινικού και διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένου του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και του δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

2. Τα μέλη του Τμήματος Εφέσεων του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Δίωξη των Προσώπων που ευθύνονται για τη Διάπραξη Σοβαρών Παραβιάσεων του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου στο Έδαφος της πρώην Γιουγκοσλαβίας από το 1991 (στο εξής θα καλείται 'Διεθνές Δικαστήριο για την πρώην Γιουγκοσλαβία') υπηρετούν επίσης ως μέλη του Τμήματος Εφέσεων του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα.

3. Οι δικαστές των Πρωτοβάθμιων Τμημάτων του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση, βάσει καταλόγου που υποβάλλεται από το Συμβούλιο Ασφαλείας, κατά τον ακόλουθο τρόπο:

α) Ο Γενικός Γραμματέας καλεί τα κράτη μέλη του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών και τα κράτη μη μέλη που διατηρούν μόνιμους παρατηρητές στην έδρα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών να υποβάλουν υποψηφιότητες για τη θέση του δικαστή στα Πρωτοβάθμια Τμήματα.

β) Μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών από την ημερομηνία πρόσκλησης για υποβολή υποψηφιοτήτων από το Γενικό Γραμματέα, κάθε κράτος μπορεί να ορίσει μέχρι δύο υποψηφίους, διαφορετικής ιθαγένειας, που να συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο 1 και να έχουν διαφορετική ιθαγένεια από τους δικαστές του Τμήματος Εφέσεων.

γ) Ο Γενικός Γραμματέας προωθεί τις υποψηφιότητες στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Με βάση τις υποψηφιότητες, το Συμβούλιο Ασφαλείας καταρτίζει κατάλογο δώδεκα υποψηφίων το ελάχιστο και δεκαοκτώ το μέγιστο, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να εξασφαλισθεί στο Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα η κατάλληλη αντιπροσώπευση των κυριότερων δικαϊκών συστημάτων του κόσμου.

δ) Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Ασφαλείας διαβιβάζει τον κατάλογο των υποψηφίων στον Πρόεδρο της Γενικής Συνέλευσης. Βάσει του καταλόγου αυτού, η Γενική Συνέλευση εκλέγει τους έξι δικαστές των Πρωτοβάθμιων Τμημάτων. Εκλέγονται οι υποψήφιοι που λαμβάνουν την απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων των κρατών μελών του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών και των κρατών μη μελών που διατηρούν μόνιμους παρατηρητές στην έδρα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών. Αν δύο υποψήφιοι της ίδιας ιθαγένειας λαμβάνουν την απαιτούμενη πλειοψηφία, θεωρείται ότι εκλέγεται αυτός που έχει λάβει το μεγαλύτερο αριθμό ψήφων.

4. Σε περίπτωση ανάγκης πλήρωσης κενής θέσεως στα Πρωτοβάθμια Τμήματα, ο Γενικός Γραμματέας, κατόπιν διαβουλεύσεων με τους Προέδρους του Συμβουλίου Ασφαλείας και της Γενικής Συνέλευσης, διορίζει όποιον συγκεντρώνει τα προσόντα που αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο 1 για το υπόλοιπο της εν λόγω θητείας.

5. Οι δικαστές των Πρωτοβάθμιων Τμημάτων εκλέγονται για περίοδο τεσσάρων ετών. Οι όροι και οι συνθήκες υπηρεσίας είναι αυτές που ισχύουν για τους δικαστές του Διεθνούς Δικαστηρίου για την πρώην Γιουγκοσλαβία. Έχουν δικαίωμα επανεκλογής.

Άρθρο 13 Σύσταση των Τμημάτων

1. Οι δικαστές του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα εκλέγουν έναν Πρόεδρο.

2. Κατόπιν διαβουλεύσεων με τους δικαστές του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα, ο Πρόεδρος διορίζει τους δικαστές στα Πρωτοβάθμια Τμήματα. Οι δικαστές υπηρετούν μόνο στο Τμήμα στο οποίο διορίστηκαν.

3. Οι δικαστές κάθε Πρωτοβάθμιου Τμήματος εκλέγουν έναν προεδρεύοντα δικαστή, ο οποίος διευθύνει όλες τις διαδικασίες στο Τμήμα αυτό στο σύνολό τους.

Άρθρο 14 Διαδικαστικοί και αποδεικτικοί κανόνες

Οι δικαστές του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα υιοθετούν, για τη διεξαγωγή των διαδικασιών ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα, διαδικαστικούς και αποδεικτικούς κανόνες που διέπουν την προδικαστική διαδικασία, τις δίκες και τις εφέσεις, το αποδεκτό των αποδεικτικών στοιχείων, την προστασία των θυμάτων και των μαρτυρών και άλλα σχετικά θέματα του Διεθνούς Δικαστηρίου για την πρώην Γιουγκοσλαβία με τις αλλαγές που θεωρούν απαραίτητες.

Άρθρο 15 Ο Εισαγγελέας

1. Ο Εισαγγελέας είναι υπεύθυνος για την προκαταρκτική έρευνα και την άσκηση ποινικής δίωξης κατά των προσώπων που ευθύνονται για τη διάπραξη σοβαρών παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου στο έδαφος της Ρουάντα και κατά των υπηκόων της Ρουάντα που ευθύνονται για τη διάπραξη τέτοιων παραβιάσεων στο έδαφος γειτονικών κρατών από την 1η Ιανουαρίου 1994 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1994.

2. Ο Εισαγγελέας ενεργεί ανεξάρτητα ως αυτοτελές όργανο του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα. Δεν ζητεί ούτε λαμβάνει οδηγίες από οποιαδήποτε κυβέρνηση ή οποιαδήποτε άλλη πηγή.

3. Ο Εισαγγελέας του Διεθνούς Δικαστηρίου για την πρώην Γιουγκοσλαβία υπηρετεί επίσης ως Εισαγγελέας του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα. Διαθέτει επιπροσθετο προσωπικό, συμπεριλαμβανομένου προσθετού Αντεισαγγελέα, που τον βοηθά κατά την άσκηση ποινικών διώξεων ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα. Το προσωπικό αυτό διορίζεται από το Γενικό Γραμματέα κατόπιν σύστασης του Εισαγγελέα.

Άρθρο 16 Η Γραμματεία

1. Η Γραμματεία είναι υπεύθυνη για τη διοίκηση και την εξυπηρέτηση του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα.

2. Η Γραμματεία αποτελείται από το Γραμματέα και το απαραίτητο προσωπικό.

3. Ο Γραμματέας διορίζεται από το Γενικό Γραμματέα κατόπιν διαβουλεύσεων με τον Πρόεδρο του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα για περίοδο τεσσάρων ετών, ανανεώσιμη. Οι όροι και οι συνθήκες υπηρεσίας του Γραμματέα είναι αυτοί που ισχύουν για το Βοηθό Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών.

4. Το προσωπικό της Γραμματείας διορίζεται από το Γενικό Γραμματέα κατόπιν σύστασης του Γραμματέα.

Άρθρο 17

Έρευνα και προετοιμασία του κατηγορητηρίου

1. Ο Εισαγγελέας διενεργεί ανακρίσεις αυτεπάγγελα ή με βάση πληροφορίες που συγκεντρώσε από οποιαδήποτε πηγή, συγκεκριμένα από κυβερνήσεις, όργανα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, διακυβερνητικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις. Ο Εισαγγελέας αξιολογεί τις πληροφορίες που έλαβε ή συγκεντρώσε και αποφασίζει αν υπάρχει νομική βάση για την άσκηση ποινικής δίωξης.

2. Ο Εισαγγελέας έχει την αρμοδιότητα να εξετάζει υποπτους θυμάτα και μαρτυρές να συγκεντρώνει αποδεικτικά στοιχεία και να διεξάγει επιτόπιες έρευνες. Κατά την εκτέλεση των παραπάνω καθηκόντων του, ο Εισαγγελέας μπορεί, εφόσον είναι αναγκαίο, να ζητήσει τη συνδρομή των αρχών του ενδιαφερόμενου κράτους.

3. Κάθε ύποπτος που ανακρίνεται έχει το δικαίωμα παράστασης με συνήγορο της επιλογής του, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος δωρεάν νομικής βοήθειας σε κάθε περίπτωση, αν δεν διαθέτει επαρκή οικονομικά μέσα για να καταβάλει αμοιβή γι αυτήν, καθώς και το δικαίωμα απαραίτητης μετάφρασης προς και από τη γλώσσα που μιλά και καταλαβαίνει.

4. Ο Εισαγγελέας, αν κρίνει ότι υπάρχουν επαρκή στοιχεία για την άσκηση ποινικής δίωξης, προετοιμάζει το κατηγορητήριο, το οποίο περιλαμβάνει συνοπτική περιγραφή των πραγματικών περιστάσεων και του εγκλήματος ή των εγκλημάτων που καταλογίζονται στον κατηγορούμενο σύμφωνα με το Καταστατικό. Το κατηγορητήριο διαβιβάζεται σε δικαστή του Πρωτοβάθμιου Τμήματος.

Άρθρο 18

Επανεξέταση του κατηγορητηρίου

1. Ο δικαστής του Πρωτοβάθμιου Τμήματος, στον οποίο διαβιβάστηκε το κατηγορητήριο, το εξετάζει. Αν εκτιμήσει ότι τα υπάρχοντα στοιχεία στηρίζουν την υπόθεση, επικυρώνει το κατηγορητήριο. Στην αντίθετη περίπτωση, το απορρίπτει.

2. Αν επικυρώσει το κατηγορητήριο, ο δικαστής μπορεί με αίτηση του Εισαγγελέα, να εκδώσει διαταγές και εντάλματα σύλληψης, κράτησης, παραδόσης ή μεταφοράς προσώπων, καθώς και οποιαδήποτε άλλη διαταγή απαιτείται για τη διεξαγωγή της δίκης.

Άρθρο 19

Έναρξη και διεξαγωγή της ακροαματικής διαδικασίας

1. Τα Πρωτοβάθμια Τμήματα διασφαλίζουν την αμερόληπτη και ταχεία απονομή της δικαιοσύνης, καθώς και τη διεξαγωγή της ακροαματικής διαδικασίας σύμφωνα με τους διαδικαστικούς και αποδεικτικούς κανόνες, με πλήρη σεβασμό προς τα δικαιώματα του κατηγορουμένου και εξασφαλίζοντας την προστασία των θυμάτων και των μαρτύρων.

2. Κάθε πρόσωπο κατά του οποίου έχει επικυρωθεί το κατηγορητήριο τίθεται υπό κράτηση, με διαταγή ή ένταλμα σύλληψης που εκδίδεται από το Διεθνές Δι-

καστήριο για τη Ρουάντα, ενημερώνεται αμέσως για τις κατηγορίες που του προσάπτονται και μεταφέρεται στο Διεθνές Δικαστήριο.

3. Το Πρωτοβάθμιο Τμήμα διαβάζει το κατηγορητήριο βεβαιώνεται ότι γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα του κατηγορουμένου και ότι ο κατηγορούμενος κατανοεί το κατηγορητήριο και καλεί τον κατηγορούμενο να απολογηθεί. Το Πρωτοβάθμιο Τμήμα ορίζει τότε την ημερομηνία της ακροαματικής διαδικασίας.

4. Οι συνεδριάσεις είναι δημόσιες εκτός αν το Πρωτοβάθμιο Τμήμα αποφασίσει να διεξαγάγει τη δική, κεκλεισμένων των θυρών, σύμφωνα με τους διαδικαστικούς και αποδεικτικούς κανόνες.

Άρθρο 20

Τα δικαιώματα του κατηγορουμένου

1. Όλοι είναι ίσοι ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα.

2. Ο κατηγορούμενος, κατά τη διατύπωση των κατηγοριών εναντίον του, έχει δικαίωμα σε δικαιοσύνη και δημόσια δική, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Καταστατικού.

3. Ο κατηγορούμενος θεωρείται αθώος μέχρι αποδείξεως της ενοχής του, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Καταστατικού.

4. Ο κατηγορούμενος, κατά τη διατύπωση των κατηγοριών εναντίον του σύμφωνα με το παρόν Καταστατικό, έχει δικαίωμα στις ακόλουθες ελαχίστες εγγυήσεις, υπό καθεστώς πλήρους ισοτιμίας:

α) Να πληροφορείται αμέσως και λεπτομερώς, στη γλώσσα που καταλαβαίνει, τη φύση και την αιτιολογία της εναντίον του κατηγορίας.

β) Να έχει τον απαραίτητο χρόνο και τα μέσα για την προετοιμασία της υπεράσπισης του και να επικοινωνεί με συνήγορο της επιλογής του.

γ) Να δικάζεται χωρίς άσκοπη καθυστέρηση.

δ) Να παρίσταται στη δική αυτοπροσώπως και να υπερασπίζεται τον εαυτό του είτε αυτοπροσώπως είτε με συνήγορο της επιλογής του. Αν δεν έχει συνήγορο να ενημερώνεται ότι έχει δικαίωμα να παρίσταται με συνήγορο και να έχει νομική συνδρομή, κάθε φορά που το επιβάλλει το συμφέρον της δικαιοσύνης και δωρεάν, αν δεν διαθέτει επαρκή οικονομικά μέσα προς τούτο.

ε) Να εξετάζει ή να ζητά να εξεταστούν οι μαρτυρές κατηγορίας και να απαιτεί την παρουσία και την εξέταση των μαρτύρων υπεράσπισης με τις ίδιες προϋποθέσεις που ισχύουν και για τους μαρτυρές κατηγορίας.

στ) Να του παρέχεται δωρεάν συνδρομή διερμηνέα αν δεν κατανοεί ή δεν μιλά τη γλώσσα που χρησιμοποιείται στο Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα.

ζ) Να μην υποχρεούται να καταθέσει εναντίον του εαυτού του ή να ομολογήσει την ενοχή του.

Άρθρο 21

Προστασία θυμάτων και μαρτύρων

Το Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα προβλέπει στους διαδικαστικούς και αποδεικτικούς κανόνες μέτρα για την προστασία των θυμάτων και των μαρτύρων. Τέτοια προστατευτικά μέτρα περιλαμβάνουν ενδεικτικά τη διεξαγωγή των διαδικασιών κεκλεισμένων των θυρών και την προστασία της ταυτότητας του θύματος.

Άρθρο 22 Απόφαση

1. Τα Πρωτοβάθμια Τμήματα απαγγέλλουν αποφάσεις και επιβάλλουν καταδίκες και ποινές κατά των προσώπων που καταδικάζονται για τη διάπραξη σοβαρών παραβάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου.

2. Η απόφαση εκδίδεται από την πλειοψηφία των δικαστών του Πρωτοβάθμιου Τμήματος και απαγγέλλεται δημόσια από το Πρωτοβάθμιο Τμήμα. Συνοδεύεται από έγγραφη αιτιολόγηση, στην οποία μπορούν να αναφέρονται οι απόψεις των διαφωνούντων δικαστών.

Άρθρο 23 Ποινές

1. Οι ποινές που επιβάλλονται από το Πρωτοβάθμιο Τμήμα περιορίζονται σε στερητικές της ελευθερίας ποινές. Για τον καθορισμό των όρων φυλάκισης, το Πρωτοβάθμιο Τμήμα καταφεύγει στη γενική πρακτική σχετικά με τις ποινές φυλάκισης που επιβάλλονται από τα δικαστήρια της Ρουάντα.

2. Κατά την επιβολή των ποινών τα Πρωτοβάθμια Τμήματα λαμβάνουν υπόψη παράγοντες, όπως είναι η βαρύτητα του αδικήματος και οι ατομικές περιστάσεις του καταδικασθέντος.

3. Εκτός των στερητικών της ελευθερίας ποινών, το Πρωτοβάθμιο Τμήμα μπορεί να διατάξει την επιστροφή στους νόμιμους ιδιοκτήτες τους όλων των αγαθών και προϊόντων που αποκτήθηκαν με εγκληματικές πράξεις, συμπεριλαμβανομένων πράξεων βίας.

Άρθρο 24 Κατ' έφεση διαδικασία

1. Το Τμήμα Εφέσεων εκδικάζει τις εφέσεις που ασκούν τα πρόσωπα που καταδικάστηκαν από τα Πρωτοβάθμια Τμήματα ή από τον Εισαγγελέα, για τους ακόλουθους λόγους:

- α) νομική πλάνη που επιφέρει ακύρωση της απόφασης ή
- β) πλάνη περί τα πράγματα που είχε ως αποτέλεσμα κακοδικία.

2. Το Τμήμα Εφέσεων μπορεί να επικυρώσει, ακυρώσει ή αναθεωρήσει τις αποφάσεις των Πρωτοβάθμιων Τμημάτων.

Άρθρο 25 Διαδικασία αναθεώρησης

Αν ανακαλυφθεί ένα καινούριο γεγονός το οποίο δεν ήταν γνωστό κατά τις διαδικασίες ενώπιον των Πρωτοβάθμιων Τμημάτων ή του Τμήματος Εφέσεων και το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει αποφασιστικό παράγοντα για την έκδοση της απόφασης, ο καταδικασθείς ή ο Εισαγγελέας μπορεί να υποβάλει στο Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα αίτηση για αναθεώρηση της απόφασης.

Άρθρο 26 Εκτέλεση των ποινών

Οι στερητικές της ελευθερίας ποινές εκτίονται στη Ρουάντα ή στο κράτος που ορίζεται από το Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα βάσει του καταλόγου των

κρατών που έχουν γνωστοποιήσει στο Συμβούλιο Α-σφαλείας την επιθυμία τους να αποδεχτούν καταδικασθέντες. Η έκδοση της ποινής πραγματοποιείται σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο του ενδιαφερόμενου κράτους και τελεί υπό την εποπτεία του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα.

Άρθρο 27 Χάρη ή μετατροπή των ποινών

Αν ο καταδικασθείς, σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο του κράτους στο οποίο κρατείται, έχει δικαίωμα να ζητήσει χάρη ή μετατροπή της ποινής του, το ενδιαφερόμενο κράτος ενημερώνει σχετικά το Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα. Αποδίδεται χάρη ή μετατρέπεται η ποινή, αν το αποφασίσει ο Πρόεδρος του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα, μετά από διαβουλεύσεις με τους δικαστές, με βάση το συμφέρον της δικαιοσύνης και τις γενικές αρχές του δικαίου.

Άρθρο 28 Συνεργασία και δικαστική συνδρομή

1. Τα κράτη συνεργάζονται με το Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα κατά την έρευνα και την άσκηση ποινικής δίωξης κατά των προσώπων που κατηγορούνται ότι διέπραξαν σοβαρές παραβάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου.

2. Τα κράτη συμμορφώνονται χωρίς αδικαιολογητή καθυστέρηση με κάθε αίτηση δικαστικής συνδρομής η εντολή που προέρχεται από το Πρωτοβάθμιο Τμήμα και περιλαμβάνει ενδεικτικά:

- α) την αναγνώριση και τον εντοπισμό προσώπων
- β) τη λήψη μαρτυρικών καταθέσεων και την προσαγωγή αποδεικτικών στοιχείων
- γ) την επίδοση εγγράφων
- δ) τη σύλληψη ή την κράτηση προσώπων
- ε) την παράδοση ή τη μεταφορά του κατηγορουμένου στο Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα.

Άρθρο 29 Νομικό καθεστώς, προνόμια και ασυλίες του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα

1. Η Σύμβαση για τα Προνόμια και τις Ασυλίες του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών της 13ης Φεβρουαρίου 1946 εφαρμόζεται στο Διεθνές Δικαστήριο για τη Ρουάντα, στους δικαστές, στον Εισαγγελέα και το προσωπικό του και στο Γραμματέα και το προσωπικό του.

2. Οι δικαστές, ο Εισαγγελέας και ο Γραμματέας απολαμβάνουν των προνομίων και των ασυλιών, των εξαιρέσεων και των διευκολύνσεων που παρέχονται στους διπλωματικούς υπαλλήλους, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο.

3. Το προσωπικό του Εισαγγελέα και του Γραμματέα απολαμβάνει των προνομίων και των ασυλιών που παρέχονται στους υπαλλήλους του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με τα άρθρα V και VII της Σύμβασης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

4. Τα άλλα πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένου του κατηγορουμένου, των οποίων η παρουσία απαιτείται στην έδρα ή στον τόπο συνεδρίασης του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα, απολαμβάνουν εκείνης της μετα-

χείρισης που είναι αναγκαία για την καλή λειτουργία του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα.

Άρθρο 30

Δαπάνες του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα

Οι δαπάνες του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα περικλείονται στον τακτικό προϋπολογισμό του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με το άρθρο 17 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 31

Γλώσσες εργασίας

Οι γλώσσες εργασίας του Διεθνούς Δικαστηρίου είναι τα αγγλικά και τα γαλλικά.

Άρθρο 32

Ετήσια έκθεση

Ο Πρόεδρος του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα υποβάλλει ετήσια έκθεση του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα στο Συμβούλιο Ασφαλείας και τη Γενική Συνέλευση.

Άρθρο δεύτερο Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται σε κάθε πρόσωπο δωκόμενο για τα εγκλήματα που αναφέρονται στα άρθρα 2-5 του Καταστατικού του Διεθνούς Δικαστηρίου για την πρώην Γιουγκοσλαβία και στα άρθρα 2-4 του Καταστατικού του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα.

Άρθρο τρίτο Επέκταση εφαρμογής των ελληνικών ποινικών νόμων

Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και στα εγκλήματα που προβλέπονται στα άρθρα 2-5 του Καταστατικού του Διεθνούς Δικαστηρίου για την πρώην Γιουγκοσλαβία και στα άρθρα 2-4 του Καταστατικού του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα, ανεξάρτητα από το δικαιο του τόπου τέλεσής τους.

Στην περίπτωση αυτή ο παθών δικαιούται να παραστεί ως πολιτικός ενάγων κατά τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Άρθρο τέταρτο

Non bis in idem

Ουδείς διώκεται ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων για πράξη για την οποία δικάστηκε από το Διεθνές Δικαστήριο. Αν η ποινική διαδικασία έχει ήδη αρχίσει, το δικαστήριο ή το συμβούλιο κηρύσσει την ποινική δίωξη απαράδεκτη.

Άρθρο πέμπτο

Προτεραιότητα του Διεθνούς Δικαστηρίου

1. Αν το Διεθνές Δικαστήριο ή ο Εισαγγελέας του ζητήσει την παράδοση προσώπου, κατά του οποίου έχει ασκηθεί ποινική δίωξη από τις αρμόδιες Ελληνικές Αρχές, η ποινική δίωξη κηρύσσεται απαράδεκτη και η

υπόθεση παραπέμπεται στο Διεθνές Δικαστήριο εφόσον:

α) ο κατηγορούμενος διώκεται από το Διεθνές Δικαστήριο για την ίδια πράξη για την οποία αυτός διώκεται και στην Ελλάδα και

β) το Διεθνές Δικαστήριο έχει τοπική και χρονική δικαιοδοσία, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Καταστατικού του Διεθνούς Δικαστηρίου για την πρώην Γιουγκοσλαβία και το άρθρο 7 του Καταστατικού του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα.

2. Για την ταυτότητα του προσώπου και της πράξης καθώς και για την τοπική και χρονική δικαιοδοσία του Διεθνούς Δικαστηρίου αποφασίζει το Τριμελές Εφετείο Αθηνών. Κατά της αποφάσεως του επιτρέπεται έφεση στον Άρειο Πάγο με αντιστοιχη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 451 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Άρθρο έκτο

Συντρέχουσα δικαιοδοσία

Η αίτηση παράδοσης για πρόσωπο που ήδη διώκεται ενώπιον των ελληνικών αρχών διαβιβάζεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, ο οποίος την εισαγει στο Δικαστικό Συμβούλιο που αποφαινεται σε τριμελή συνθεση και σε δημοσία συνεδρίαση για τις προϋποθέσεις του άρθρου πεμπτου.

Ο κατηγορούμενος καλείται προ δεκαπέντε ημερών για να εκφράσει τις αποψεις του αυτοπροσωπώς ή δια συνηγούρου.

Κατά του βουλεύματος του Συμβουλίου Εφετών επιτρέπεται έφεση ενώπιον του Αρείου Πάγου.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Άρθρο έβδομο

Οι αιτήσεις του Διεθνούς Δικαστηρίου για παράδοση του κατηγορουμένου απευθύνονται στον Υπουργό Δικαιοσύνης, που τις διαβιβάζει στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών.

Σε περίπτωση που το Διεθνές Δικαστήριο ή ο Εισαγγελέας αυτού ζητεί τη διενέργεια ανακριτικών πράξεων, αυτή ανατίθεται από τον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών σε ειδικό Εφέτη ανακριτή, ο οποίος ορίζεται από το όργανο που διευθύνει το Εφετείο.

Ο Εφέτης ανακριτής μπορεί να μεταβιβάζει, μετά από άδεια του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και εκτός της περιφέρειας του Εφετείου προς διενέργεια ανακριτικών πράξεων ή και να αναθέτει τη διεξαγωγή τους σε τακτικό ανακριτή του οικείου Πρωτοδικείου.

Οι ανακριτικές πράξεις διενεργούνται σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο.

Άρθρο όγδοο

Η αίτηση παράδοσης ή διενέργειας ανακριτικών πράξεων πρέπει να συνοδεύεται τουλάχιστον από τα ακόλουθα:

1. Στοιχεία που αποδεικνύουν την ταυτότητα του κατηγορουμένου, όπως ακριβή περιγραφή των χαρακτηριστικών του, φωτογραφία του, δακτυλικά αποτυπώματα ή οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο αποδεικτικό μέσο.

2. Το ένταλμα σύλληψης, συνοπτική περιγραφή της πράξης και όσα έγγραφα απαιτούνται για τη θεμελίωση επαρκών ενδείξεων ενοχής για παραπομπή σε δίκη.

3. Επικυρωμένο αντίγραφο του κατηγορητηρίου ή της

καταδικαστικής απόφασης, καθώς και των μαρτυρικών καταθέσεων.

Άρθρο ένατο

Ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών μόλις παραλάβει την αίτηση διατάσσει αμέσως τη σύλληψη του κατηγορουμένου.

Αν ο συλληφθείς αμφισβητεί την ταυτότητά του, μπορεί να προσφύγει στο Συμβούλιο Εφετών εντός δύο εργάσιμων ημερών από τη σύλληψή του. Το Συμβούλιο Εφετών συνεδριάζει δημόσια σε τριμελή σύνθεση το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα της προσφυγής και αποφαινεται εντός δέκα (10) ημερών.

Ο κατηγορούμενος καλείται ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών προ τριών (3) ημερών.

Άρθρο δέκατο

1. Το Συμβούλιο Εφετών μετά την εξέταση του συλληφθέντος, αν εμφανισθηκε, και αφού ακούσει τον Εισαγγελέα και το συλληφθέντα ή το συνήγορό του, αποφασίζει αιτιολογημένα για την αίτηση της παράδοσης και αποφαινεται: α) για το αν ο συλληφθείς είναι το ίδιο πρόσωπο με εκείνον του οποίου ζητείται η παράδοση, β) για την ύπαρξη των δικαιολογητικών εγγράφων που απαιτούνται από τον παρόντα νόμο για την παράδοση, γ) για το αν το έγκλημα που αποδίδεται στο συλληφθέντα ή αν υπάρχει καταδικαστική απόφαση, το έγκλημα για το οποίο καταδικάστηκε, είναι από εκείνα για τα οποία επιτρέπεται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο η παράδοση.

2. Το Συμβούλιο Εφετών εξετάζει ακόμη αν, με βάση τα προσαγόμενα επισημα αποδεικτικά στοιχεία, υπάρχουν ενδείξεις για τη βασιμότητα της κατηγορίας που αποδίδεται στο συλληφθέντα και αποφαινεται αν αυτά θα επέτρεπαν τη σύλληψη και την παραπομπή του σε δίκη στην Ελλάδα, αν το έγκλημα είχε τελεστεί σε ελληνικό έδαφος. Το Συμβούλιο Εφετών μπορεί επίσης να προβεί με ένα από τα μέλη του στη συλλογή κάθε χρήσιμου αποδεικτικού υλικού, αναβάλλοντας την οριστική απόφαση το πολύ για δεκαπέντε (15) ημέρες. Η διάταξη του άρθρου 449 παρ. 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας εφαρμόζεται και εδώ.

3. Κατά της οριστικής απόφασης του Συμβουλίου Εφετών επιτρέπεται σε αυτόν του οποίου ζητείται η παράδοση και στον Εισαγγελέα να ασκήσουν έφεση στο αρμόδιο ποινικό τμήμα του Αρείου Πάγου μέσα σε τρεις (3) ημέρες από τη δημοσίευση της απόφασης. Για την έφεση συντάσσεται έκθεση από το Γραμματέα Εφετών.

4. Ο Άρειος Πάγος αποφαινεται σε συμβούλιο μέσα σε δέκα (10) ημέρες με ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 448 και 450 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Ο κατηγορούμενος κλητεύεται αυτοπροσώπως ή μέσω του αντικλήτου του τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από τη συζήτηση με τη φροντίδα του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

5. Αν ο Άρειος Πάγος αποφασίσει την παράδοση, η απόφαση εκτελείται το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από την απαγγελία της. Στην περίπτωση αυτή ο Εισαγγελέας Εφετών υποβάλλει την απόφαση μαζί με το σχετικό φάκελο στον Υπουργό Δικαιοσύνης, ο οποίος μεριμνά για την εκτέλεσή της.

6. Αν εντός τριών (3) μηνών από τη σύλληψη δεν

εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για την παράδοση, ο συλληφθείς απολύεται.

Άρθρο ενδέκατο

Κλήτευση μαρτύρων και πραγματογνωμόνων

Οι κλήσεις των μαρτύρων και των πραγματογνωμόνων διαβιβάζονται από το Διεθνές Δικαστήριο στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και επιδίδονται σε εκείνον στον οποίο απευθύνονται από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών του τόπου της κατοικίας του.

Οι μάρτυρες και πραγματογνώμονες που καλούνται κατά τον ανωτέρω τρόπο και δεν εμφανίζονται αδικαιολόγητα, προσάγονται βιαίως στο Διεθνές Δικαστήριο, εφόσον ζητηθεί από αυτό και παραδίδονται στις ολλανδικές αρχές.

Οι διατάξεις των άρθρων 224-228 του Ποινικού Κώδικα εφαρμόζονται και για τις αντιστοιχες πράξεις που τελεστήκαν ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου.

Άρθρο δωδέκατο

Πληροφόρηση Δικαστηρίου

Οι αρμόδιες ελληνικές αρχές χορηγούν στο Διεθνές Δικαστήριο πιστοποιητικά ποινικού μητρώου και κάθε άλλη σχετική πληροφορία που θα ζητηθεί από αυτό για τις ανάγκες μιας ποινικής υποθέσης, υπο τους ίδιους όρους που τα στοιχεία αυτά παρέχονται στις ελληνικές δικαστικές αρχές.

Άρθρο δέκατο τρίτο

1. Αν το Διεθνές Δικαστήριο ορίσει, κατ'εφαρμογή του άρθρου 27 του Καταστατικού του Διεθνούς Δικαστηρίου για την πρώην Γιουγκοσλαβία και του άρθρου 26 του Καταστατικού του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη Ρουάντα, ως τόπο εκτέλεσης της ποινής την Ελλάδα, ο Υπουργός Δικαιοσύνης, μόλις παραλάβει τη σχετική ανακοίνωση, διαβιβάζει τη δικογραφία στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, ο οποίος την εισαγει στο Τριμελές Εφετείο προς αναγνώριση της απόφασης και προσαρμογή της ποινής.

2. Η απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου δεν αναγνωρίζεται, για τους σκοπούς της παραγράφου 1, αν:

α) δεν είναι ακόμη εκτελεστή,

β) η πράξη δεν είναι αξιοποιήσιμη κατά το ελληνικό δίκαιο,

γ) υπάρχει δεδικασμένο βάσει της ελληνικής καταδικαστικής απόφασης.

3. Το Εφετείο αναγνωρίζει την απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου και μετατρέπει την επιβληθείσα στερητική της ελευθερίας ποινή:

α) σε ισόχρονη φυλάκιση, αν αυτή δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) χρόνια και

β) σε ισόχρονη προσακίρη ή σε ισόβια καθειρήνη, κατά περίπτωση, αν πρόκειται για μεγαλύτερες ποινές.

4. Η ποινή της πρόσκαιρης καθειρήνης δεν μπορεί να υπερβεί σε καμία περίπτωση τα είκοσι πέντε (25) χρόνια.

5. Η ποινή εκτελείται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας.

Άρθρο δέκατο τέταρτο

Χάρη ή μετατροπή της ποινής

Αν ο Υπουργός Δικαιοσύνης εκτιμά ότι συντρέχει

λόγος να απονεμηθεί χάρη ή να γίνει μετατροπή της ποινής σε πρόσωπο που εκτίει ποινή στην Ελλάδα, κατά το άρθρο δέκατο τρίτο του παρόντος, ειδοποιεί το Διεθνές Δικαστήριο, υποβάλλοντας μαζί και το σχετικό φάκελο.

Άρθρο δέκατο πέμπτο

Η ισχύς του παρόντος Νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως Νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 15 Δεκεμβρίου 1998

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
Θ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Ε. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 15 Δεκεμβρίου 1998

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Ε. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ